

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่าย
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดของนักเรียน
โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

ปริญญาานิพนธ์

ของ

รติกร สุขเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา(การสอนสิ่งแวดล้อม)

พฤษภาคม 2547

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่าย
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดของนักเรียน
โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต

บทคัดย่อ

ของ

รศ.ดร. สุพจน์

๑๑๑ .๑๗๑
๗๑๑๑๑
๑.๑

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
พฤษภาคม ๒๕๔๗

รติกร สุขเจริญ. (2547), การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาลู, อาจารย์ ณัฏฐิกา ไชจินดา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 30 คนโดยทดลองภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 และใช้เวลาในการทดลอง 21 คาบ และ 60 นาที โดยนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ยและทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังปฏิบัติกิจกรรม ด้วย t - test

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ตสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนการปฏิบัติกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ตอยู่ในระดับมากที่สุด

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND SATISFACTION IN ECOTOURISM
CAMP ACTIVITY PRACTICE ON "BEACH ECOLOGICAL SYSTEM" OF
WAT SUWANKIRIWONG STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
RATIKON SUGJAREAN

Present in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University
May 2004

Ratikon Sugjarean. (2004). *A Study of Learning Achievement and Satisfaction in Ecotourism Camp Activity Practice on "Beach Ecological system" of Wat Suwankiriwong Students*. Master thesis.M.Ed.(Secondary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : assist . Prof. Dr.Pairoj Browjai,Nullika Tojinda.

This research aimed to study the educational achievement and the satisfaction on participation in ecological camp concerning the beach ecology of Mattayomsuksa 1 students.

A class of 30 students of Wat Suwankiriwong school in Phuket, was selected a simple group. The students participated in Ecotourism Camp Activity for 21 periods (60 minutes / period).They were pretested and posttested before and after the activity, course activity. The data was analysed by using percentage of the average score and t-test for dependent samples was used to test the hypothesis .

The result of research showed that

1. The educational achievement after participation Ecotourism Camp Activity Practice was significantly higher than before at 0.5 level as it was hypothesized.
2. The satisfaction in Ecotourism Camp Activity Practice on "Beach Ecological system" of Wat Suwankiriwong Students were at the highest level.

การศึกษาค้นคว้าอิสระทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่าย
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด

ของ

นางสาวรติกร สุขเจริญ

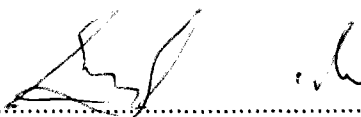
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

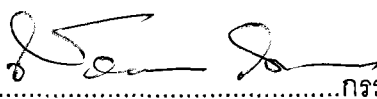
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หนะวานนท์)

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญาานิพนธ์

.....ประธาน

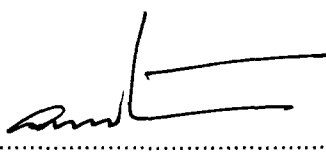
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ณัฏฐิกา ไตจินดา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สนอง ทองปาน)

ประกาศศุภกฤต

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เภาใจ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ อาจารย์ณัฏฐิกา ไตจินดา กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ และอาจารย์ ดร.สนอง ทองปาน กรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติมที่กรุณาให้คำปรึกษาแนวความคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดจนบุคลากรในสถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ อาจารย์มะลิวัลย์ วงษ์บุปผศิริกุล อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนไทยรัฐวิทยา คุณสมบุญ วัชรภัทร์ สาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต คุณประสิทธิ์ เครือเสนต์ศึกษานิเทศจังหวัดภูเก็ต ท่านอาจารย์อารมณี สุขเจริญ และท่านอาจารย์วดีรัตน์ บัวซ้อน ที่ได้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดี และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาการมัธยมศึกษา กลุ่มการลงสิ่งแวดล้อมรุ่นที่ 1 และผู้ที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดที่ให้ความช่วยเหลือ คอยห่วงใย และเป็นกำลังใจในการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

ผลแห่งความดีทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบให้กับพระคุณบิดา – มารดา บุรพคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือจนสามารถทำงานนี้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี

รติกร สุขเจริญ

สารบัญญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5.(ต่อ) สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	58
อภิปรายผล.....	59
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ จดหมายราชการ.....	67
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์.....	69
ภาคผนวก ค แบบวัดความพึงพอใจ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	74
ภาคผนวก ง ตัวอย่างกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	84
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการวิจัย.....	46
2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรม.....	53
3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด.....	54
4 ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ.....	70
5 คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนก่อนและหลังปฏิบัติกิจกรรม เป็นรายบุคคล.....	71
6 คะแนนแบบทดสอบท้ายกิจกรรม ชุดที่ 1 – 5 ของนักเรียน.....	72
7 คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายในแต่ละด้าน.....	73

บทที่ บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจแต่ความสำเร็จของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้น ผลประโยชน์ ทางด้านเศรษฐกิจ เพียงอย่างเดียวได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของไทยเป็นอย่างมาก ประกอบกับกระแสของการอนุรักษ์ธรรมชาติและกระแสของคลื่นลูกที่สามที่เน้นความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำให้การท่องเที่ยวแบบสำเร็จรูป หรือ แบบมวลชนไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันแตกต่างของตัวบุคคล และกระแสความสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมสังคมและวัฒนธรรมได้อีกต่อไป

(สวัสดิ์ อาสาธรพกิจ . 2544 : 22) ดังนั้น จึงได้เกิดแนวคิดที่จะแสวงหาแนวทางใหม่ของการท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบให้น้อยที่สุดแก่แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในวงการการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งมีความต้องการอนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยแม้จะกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จแต่ก็ยังต้องการความดูแลเอาใจใส่อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ยาวนานที่สุดซึ่งเป็นความรับผิดชอบของคนไทยทุกคนในการจะช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้คงงามตลอดไป

นอกจากนี้ควรจะให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งสำคัญ การทำให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์นั้นจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีส่วนอย่างมากในการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ รวมถึงการจัดสถานที่ท่องเที่ยวให้เหมาะสม

(บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา . 2539 : 60)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแนวคิดที่จะทำให้ กิจกรรมการท่องเที่ยวช่วยส่งเสริมธรรมชาติ ศึกษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะช่วยสร้างรายได้ให้กับรัฐซึ่งรายได้ดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ

นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังเป็นการสร้างงานให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อ

เพิ่มรายได้เมื่อประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ก็จะช่วยลดปัญหาความจำเป็นในการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อดำรงชีวิต (Sustainable Development) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2544)

การที่จะทำให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประสบความสำเร็จ องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ นักท่องเที่ยว และคนในท้องถิ่น เพราะนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นเป็นผู้ที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด จึงต้องแก้ปัญหา โดยการให้การศึกษาแก่คนในท้องถิ่น โดยเริ่มจากเด็กในท้องถิ่น ซึ่งจะเกิดผลระยะยาว การปลูกฝังเรื่องการอนุรักษ์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถทำได้ทุกระดับชั้น ทั้งจากสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยการปรับที่เนื้อหา ความรู้ เรื่องราว และประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัยเด็ก และถ้าต้องการให้เยาวชน รู้จักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่นของตนก็ควรจัดกิจกรรมให้เด็กให้เห็นถึงความสำคัญของท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการฝึก แก้ปัญหา หรือปลูกฝัง พฤติกรรมที่พึงประสงค์

กิจกรรมต่าง ๆ อาจไม่ได้จัดขึ้นเฉพาะที่โรงเรียนเพราะระบบไม่อาจให้ประสบการณ์ตรงได้ ในบางกรณี เพราะฉะนั้น ครูควรจัดให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ยึดแต่ตำราเรียนเท่านั้น (กรมวิชาการ . 2539 : 5 – 8) แต่สามารถดำเนินการได้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตัดสินใจเพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี (เต็มดวง รัตนทัศนีย์ และ คณะ . 2539 : 192 - 194) ดังนั้น ครูควรคิดหากิจกรรมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเชิงการอนุรักษ์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึก รับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ร่วมกัน (ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ และคนอื่น ๆ . 2534 : 135 - 139)

กิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบที่จะช่วยแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้จะเห็นว่า กิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากครู และ นักเรียน เป็นจำนวนมากคือ กิจกรรมค่าย ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ และเจตคติไปในทางที่พึงประสงค์ จะใช้ช่วงเวลาเพียงสั้น ๆ ประมาณ 1 – 3 วัน หรือ 2 – 3 สัปดาห์ ก็ได้ โดยที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนจะรู้ว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นสิ่งที่สำคัญและทำการศึกษาอย่างไม่เบื่อหน่าย มีเจตคติต่อการเรียนรู้

เด็กและเยาวชนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เราจะปลูกฝังให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีของประเทศชาติในอนาคต ถ้าได้รับการปลูกฝังให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องเด็กย่อมมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จึงสนใจที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งมีแนวคิดที่จะจัดกิจกรรมให้นักเรียนเรียนด้วย กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ที่ดำเนินกิจกรรมโดยกระบวนการฝึกอบรม แบบผสมผสาน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นการที่จะดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้อยู่ในสภาพสมดุล จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะเยาวชนในท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนเกิดพลังรวมตัวกันเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม วิธีการหนึ่งคือ การที่เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมนั้นเสียก่อน เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับ มัธยมศึกษา ตอนต้น ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ว่าคืออะไร และมีความสำคัญแค่ไหน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์สังกัด สปอ.กะทู้ สปจ.ภูเก็ต ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ท้องถิ่นของเราก็จะขาดกำลังในการฟื้นฟู

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมนี้ และยังสามารถปลูกฝังจิตสำนึกรวมไปถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง ตลอดไป นอกจากนี้แล้วกิจกรรมค่ายดังกล่าว ยังส่งผลให้เยาวชนซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมหันมาร่วมมือกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จะสามารถนำชุดการปฏิบัติกิจกรรมค่ายไปใช้ประโยชน์สำหรับธุรกิจการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวและนักเรียน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการจัดกิจกรรมการเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ซึ่งผลที่ปรากฏเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจให้กับผู้เรียนรวมทั้งทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการ ศึกษาเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต จำนวน 30 คนโดยนำมาใช้ 1 ห้องเรียน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม คายทั้งหมด 21 คาบจำนวน 3 วัน วันละ 7 คาบ คาบละ 60 นาที

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จัดเป็นกิจกรรมค่าย ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรมการเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด เป็นส่วนหนึ่งของสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ในช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3) สาระที่ 2 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

- ปัญหาและผลกระทบของสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดจากนักท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อม
- แนวทางในการปฏิบัติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศชายหาด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต
- ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หมายถึง การให้นักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต ได้ไปศึกษา ท่องเที่ยว และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความพึงพอใจ

หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ หลังจากที่ นักเรียนมีต่อการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต ซึ่งวัดได้จาก แบบวัดความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านเกณฑ์ความพึงพอใจไม่น้อยกว่า 3.00

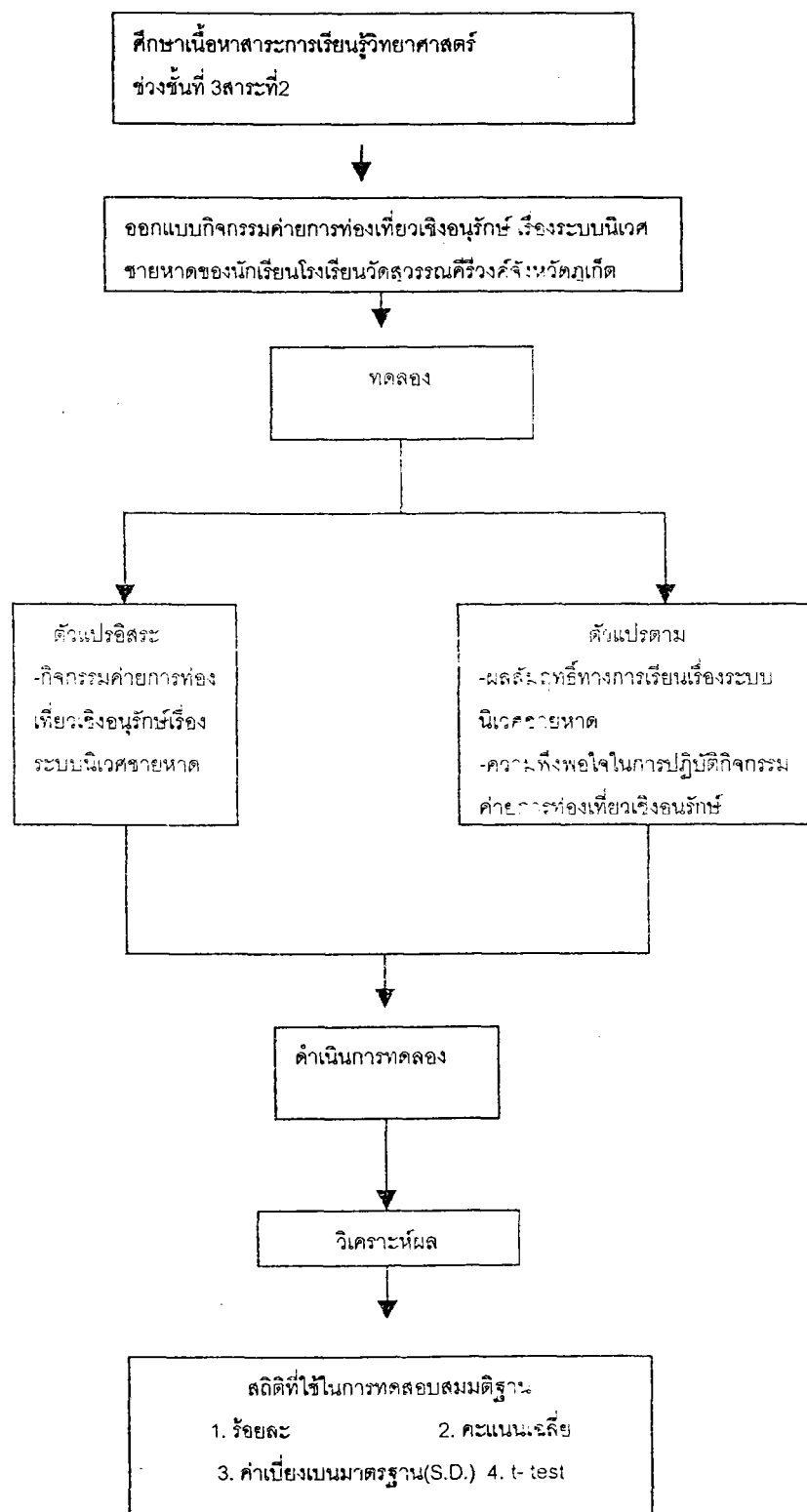
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หมายถึง คะแนนที่ได้ก่อนและหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หมายถึง กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพธรรมชาติความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ความเลื่อมใสของสภาพแวดล้อมที่เกิดจากนักท่องเที่ยว การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นต้นแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ตซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย



สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ตหลังจากร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการปฏิบัติกิจกรรม
2. นักเรียนมีความพึงพอใจหลังเข้าปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติกิจกรรมการเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
3. เอกสารที่เกี่ยวกับระบบนิเวศชายหาด
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
5. เอกสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น
7. เอกสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในเขตชุมชนโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมชายหาด

ป่าดง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสมาชิกทุกคนในท้องถิ่นนั้น ๆ การที่สมาชิกในท้องถิ่นเป็นสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมจึงต้องแก้ปัญหาโดยการให้การศึกษา ซึ่งจะเกิดผลในระยะยาว การปลูกฝังเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถทำได้โดยการปรับที่เนื้อหา ความรู้ เรื่องราว และประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัยของเด็กควรคิดหากิจกรรมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเชิงการอนุรักษ์เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน (ลัดดาวัลย์ กัณหาสุวรรณ และคนอื่น ๆ .2534 : 135 - 139)

ถ้าต้องการให้เยาวชนรู้จักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่นของตนก็ควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เห็นถึงความสำคัญของท้องถิ่นรวมทั้งเป็นการฝึกแก้ปัญหาหรือปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กิจกรรมต่าง ๆ อาจไม่ได้จัดขึ้นเฉพาะที่โรงเรียนไม่อาจให้ประสบการณ์ตรงได้ในบางกรณี เพราะฉะนั้น ควรจัดให้มีกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ไม่ยึดแต่ตำราเรียนเท่านั้น (กรมวิชาการ . 2539 : 5 - 8) แต่สามารถดำเนินการได้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสตัดสินใจ เพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี (เต็มดวง รัตนทัศนีย์ และคณะ 2539 : 192 - 194)

กิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบที่จะช่วยแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้จะเห็นว่า กิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากครูและ นักเรียนเป็นจำนวนมากคือ กิจกรรมการเข้าค่ายที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ และเจตคติ ไปในทางที่พึงประสงค์ และจะใช้ช่วงเวลาเพียงสั้น ๆ ประมาณ 1-3 วัน หรือ 2-3 สัปดาห์ก็ได้โดยที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนจะรู้สึกว่ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและทำการศึกษาอย่างไม่เบื่อหน่าย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ เด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เราควรจะไปปลูกฝังให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีของประเทศชาติในอนาคตถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องเด็กย่อมมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่ดี เมื่อเด็กโตขึ้น ก็จะเข้ารับการศึกษ ในโรงเรียน เป็นสถาบันที่อบรมสั่งสอนเด็กแห่งที่สอง รองจากบ้าน บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน จึงมีบทบาทต่อการปลูกฝังพฤติกรรม การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของเด็กตามไปด้วย

ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จึงสนใจที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมเพื่อมุ่งส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังรุนแรงอยู่ในปัจจุบัน จึงมีแนวคิดที่จะจัดกิจกรรมให้นักเรียน การเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดที่ดำเนินกิจกรรม โดยกระบวนการฝึกอบรม แบบผสมผสาน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลที่จะดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นให้อยู่ในสภาพสมดุล จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก ทุกฝ่าย โดยเฉพาะเยาวชนในท้องถิ่น เยาวชนเกิดพลังรวมตัวกัน เพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม วิธีการหนึ่ง ก็คือ การที่เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมนั้นเสียก่อน สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ สังกัด สปอ. ภูเก็ต เพื่อให้เยาวชน ซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หันมาร่วมมือกันในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่น ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทาง ในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเบื้องต้น

แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กระแสการท่องเที่ยวของโลกในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในลักษณะ การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) มากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจะดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน โดยพยายามลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กระแสการท่องเที่ยวของโลกในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในลักษณะ การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) มากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจะดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน โดยพยายามลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ วัฒนธรรมให้มากที่สุด จุดประสงค์ของการเดินทางและการเลือก แหล่งท่องเที่ยว เป็นไปตามกระแส อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Green Tourism) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการตัดสินใจเดินทาง "3S" แบบดั้งเดิมคือ Sun Sand Sea จะลดบทบาทลง ปัจจัยใหม่ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทาง และตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวเนื่อง กับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน (รำไพพรรณ แก้วสุริยะ 2544 : 1 – 2) คือ

"S" Security หมายถึง ความปลอดภัยที่รวมถึง ภัยธรรมชาติทั้งหลาย และ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

"S" Sanitation หมายถึง ความสะอาดปราศจากโรคและมลพิษ ทั้งทางอากาศ น้ำดื่ม และสิ่งปฏิกูล

"S" Satisfaction หมายถึง ความพึงพอใจ ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวในส่วนของสินค้า ทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและด้านการบริการ

นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวความคิดที่ปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษ อื่น ๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญ ได้แก่ Nature Tourism , Biotourism , Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าว ล้วนแต่เป็นการปกป้องถึงการท่องเที่ยว แบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศ แคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษา โอกาสต่าง ๆ ของ อนุชนรุ่นหลังด้วยการท่องเที่ยวนี้ มีความหมายรวมถึง การจัดการทรัพยากร เพื่อตอบสนองความจำเป็น ทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทาง สุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมและ ระบบนิเวศด้วย" โดยมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถ ของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร

สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้ มากมาย เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งและได้รับการอ้างอิงถึงเสมอ

1. ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากร ท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และ วัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพ มีระบบการสื่อความหมายที่ดี และคำนึงถึงขีดความสามารถในการต้อนรับนักท่องเที่ยว
2. ประสานงานให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นที่ การสร้างความรับผิดชอบ ต่อระบบนิเวศ โดยต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลาย หรือไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม
3. สร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดวิถีทางแห่งการอนุรักษ์ การคืนประโยชน์สู่ระบบนิเวศ
4. ดำเนินการให้มีการวางแผนและปรับปรุงพัฒนากฎระเบียบ องค์การการจัดการด้านการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เกิดการประสานงาน และเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น
5. ส่งเสริม ให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ต่อมาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ดำเนินการศึกษา โครงการการดำเนินการ เพื่อกำหนดนโยบาย การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ สำหรับเป็นกรอบ และ แนวทางการจัดการและ พัฒนา และการให้บริการแก่องค์กรต่าง ๆ ซึ่งนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยทำการศึกษานั้น เป็นนโยบายเชิงกลยุทธ์ที่มีที่มา จากนโยบาย กฎหมายและแผนพัฒนาของชาติด้านต่าง ๆ เช่น นโยบาย ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากร นโยบายด้านการจัดการป่าไม้ นโยบายด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นโยบาย การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นกรอบการพัฒนาในปัจจุบัน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

โดยทั่วไปแล้วการวางแผนการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึง การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Natural Resource Tourism)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เกี่ยวข้องกับ ธรรมชาติที่ยังดำรงไว้ซึ่ง สภาพดั้งเดิมของ ระบบนิเวศ (First Hand Ecosystem) และวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนใหญ่ จึงมักปรากฏอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติว่า เป็น แหล่งที่มีจุดเด่นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (Nature Attractions) และตัดขาดจากโลก ภายนอก (Solitude) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่ได้สัมผัสที่บ้าน

นอกจากนี้ ยังได้ให้ความหมายของ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวว่า หมายถึง แหล่ง ท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมาย (Destination) ของการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึง พื้นที่ที่รองรับ นักท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จะมีทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยว ความดึงดูดใจ เหล่านั้น อาจเป็นความดึงดูดใจของ นักท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อาจไม่ เป็นสิ่ง ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ดังนั้น สภาพทรัพยากร จึงมีความสัมพันธ์โดยตรง กับตลาดการท่องเที่ยว นอกจากความดึงดูดใจใน ทรัพยากรแล้ว ในบางพื้นที่ ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้น ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจึง หมายถึงรวมถึง ศักยภาพในการประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย โดยได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยว ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Nature Destination) และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Destination) ซึ่งรวมเอาแหล่งท่องเที่ยวศิลปะ ประวัติศาสตร์และ โบราณคดี (Historical , Archaeological and Regions Destination) และแหล่งท่องเที่ยวศิลปะวัฒนธรรมและประเพณี (Art , Culture and Traditional Destinations) เข้าไว้ด้วยกัน ดังนั้น หากมองการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นอุตสาหกรรมบริการอย่างหนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ข้างต้น จัดได้ว่า เป็นวัตถุประสงค์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และเป็นวัตถุประสงค์ ประเภทใช้แล้วไม่หมด ไปหรือสูญหาย หากมีการ ควบคุม ป้องกันด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยวยัง ประโยชน์ เพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน โดยไม่เสื่อมโทรมลงไป ทั้งยังไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จนเกินขีดความสามารถของ ระบบที่จะรองรับได้ (Carrying Capacity)

2. นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สถาบันวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศไทย ระบุว่า นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถจำแนก

ได้เป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยวแบบหัวกะทิ (Hard Core Nature Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นความสำคัญ ในการศึกษาค้นคว้าขณะเที่ยวชมธรรมชาติ

ประเภทที่ 2 นักท่องเที่ยวธรรมชาติแบบอุทิศตน (Dedicated Nature Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้น เจาะจงไปเที่ยวสถานที่ธรรมชาติ โดยเฉพาะ เพื่อจะได้รู้ และ เข้าใจในธรรมชาติหรือประเพณีท้องถิ่น

ประเภทที่ 3 นักท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก (Mainstream Nature Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่ชอบไป สถานที่แปลก ๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน เช่น ไปเยือน ลุ่มน้ำอเมซอน (Amazon) อุทยานกอริลลาในรวันดา (Rawanda Gorilla Park) หรือจุดหมายปลายทางอื่น ๆ ที่เป็นการริเริ่ม สำหรับ โปรแกรมท่องเที่ยวพิเศษ

ประเภทที่ 4 นักท่องเที่ยวธรรมชาติตามโอกาส (Casual Nature Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่บังเอิญ ต้องไปชมธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของ โปรแกรมท่องเที่ยว ที่ตนได้เลือกไป นอกจากนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า จะต้องเป็นนักท่องเที่ยวที่มี พฤติกรรมที่เหมาะสม กับวัตถุประสงค์ในการ ศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้าง จิตสำนึกในการ อนุรักษ์ธรรมชาติ

หลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากรูปแบบการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม ที่นักท่องเที่ยวมาเที่ยวกันเป็นจำนวนมาก ตามฤดูกาล ท่องเที่ยวแล้วกลับทิ้งปัญหามากมายไว้ เบื้องหลังนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ในเชิงอนุรักษ์นั้น ควรจะมีหลักการต่าง ๆ (วรรณพ วนิชชานุกร 2540 : 13) สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะป็นน้ำเสีย ขยะ ตลอดจนการคมนาคม
2. ก่อให้เกิดประโยชน์ในระยะยาว แก่ทรัพยากร ชุมชนในท้องถิ่น และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง ของรายได้ควรย้อนไปสู่การอนุรักษ์

3. การเสริมสร้างประสบการณ์ ให้นักท่องเที่ยว เป็นการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สภาพสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบ ทั้งด้าน คุณธรรม จริยธรรมและ พฤติกรรมของตนเอง ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมในชุมชน เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4. ในการสร้าง หรือการจัดการใด ๆ ควรยอมรับในข้อจำกัด ของสภาพแหล่งท่องเที่ยว ตามลักษณะที่เป็นอยู่ หากมีการพัฒนา หรือ เปลี่ยนแปลงควรเป็นไป เพื่อให้ทัศนียภาพของท้องถิ่น ดีขึ้น ตลอดจนการลงทุน ทางด้านการท่องเที่ยว ก็เป็นไปเพื่อสนับสนุน เศรษฐกิจและกิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น ไม่พึ่งพาการลงทุนของต่างชาติ ซึ่งเป็นการลดการไหลออกของรายได้ ไปยังต่างประเทศ

5. ในการวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงาน ตลอดจนการควบคุม ควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุด มิใช่เป็นเพียงเป้าหมาย ของการท่องเที่ยวและ ให้นักศัลยาณอกมาคิด และตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียว เพราะจะไม่เป็นไปตามความต้องการ ของคนในท้องถิ่น อย่างแท้จริง

6. ผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการ อนุรักษ์การท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพยั่งยืน หรือไม่เพียงใด การทำธุรกิจ โดยมุ่งทำกำไรสูงสุด ในระยะสั้น เป็นการหุบหม้อข้าวตัวเอง อย่างไรก็ตาม บริษัทนำเที่ยวก็สามารถ เก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้ยาวนานเท่านั้น ถ้ามีการจัดทำธุรกิจ ที่ถูกต้องเหมาะสม นับตั้งแต่การใช้วัสดุ ที่ไม่ทำลาย สภาพแวดล้อม และสามารถนำมาใช้ใหม่ได้ การมีมัคคุเทศก์ ที่มีความรู้ในระบบนิเวศ และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง การให้การศึกษา แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ที่เป็นจุดหมายปลายทาง ก่อนที่จะไปถึง ทั้งในรูปของภาพยนตร์ ในเครื่องบิน เทปบันทึกเสียง และ เอกสารเผยแพร่

7. มีการจัดการและ ควบคุม จำนวนของนักท่องเที่ยว ให้อยู่ในระดับที่ เหมาะสม และไม่เกินความสามารถ ของชุมชน ในท้องถิ่น และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวจะรองรับได้ อีกทั้งมีนักท่องเที่ยว สม่่าเสมอ ตลอดทั้งปี ไม่ใช่มีเฉพาะฤดูกาล เพื่อสร้างความมั่นคงให้ กับผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมนี้

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นนี้ อาจสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวแนวใหม่นั้น เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึง ผลประโยชน์ของ ธุรกิจท่องเที่ยวในระยะยาว จึงจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรม ของชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวให้มี ผลกระทบในทางลบ น้อยที่สุด และท้องถิ่น ได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่าง ยุติธรรม มิใช่เป็น

เพียงเป้านิ่ง ที่อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวมาตักตวง เอาผลประโยชน์ แต่เพียงฝ่ายเดียว
เช่นที่ผ่านมานในอดีต

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย .2544)

กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. กิจกรรมเดินป่า (Hiking / Trekking)
2. กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Nature Education)
3. กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ (Nature Photography , Video , Tapping and Sound of Nature Audio Taping)
4. กิจกรรมส่องหรือ ดูนก (Bird Watching)
5. กิจกรรมศึกษาถ้ำ (Cave Exploring / Visiting)
6. กิจกรรมศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (Sky Interpretation)
7. กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat Sightseeing)
8. กิจกรรมพายเรือแคนู เรือคายัค เรือใบ เรือใบ (Canoeing / Kayak / Browbeating / Salling)
9. กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snorkel Skin Diving)
10. กิจกรรมดำน้ำลึก (Scuba Diving)

กิจกรรมเสริม ได้แก่

1. กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติ ในบรรยากาศที่สงบ
2. กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrian / Mountain Biking)
3. กิจกรรมปีนเขา ไต่เขา (Rock / Mountain Climbing)
4. กิจกรรมพักแรมด้วยเต็นท์ (Tent Camping)
5. กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก (Hang Glider)
6. กิจกรรมล่องแพยาง แพไม้ไผ่ (White Water Rafting)
7. กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร (Pinicking)
8. กิจกรรมเที่ยวน้ำตก (Waterfall Visitis / Exploring)
9. กิจกรรมวินด์เซิร์ฟ (Windsurfing)

ประเภทของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดร. สิริกุล บรรพพงษ์ ได้แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยว แนวอนุรักษ์ไว้ 4 กลุ่ม ตามระดับความสนใจในธรรมชาติ (ศรีพร สมบุญธรรม . 2536 : 30 : อ้างอิงจาก สิริกุล บรรพพงษ์ ม.ป.ป.) ดังนี้

1. กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา (Naturalists) มีความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ
2. กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature Tourism) หรือนักนิยามไพร มีความสนใจในความงามของธรรมชาติ และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ของคนท้องถิ่น
3. กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบ แสวงหาความตื่นเต้นและ แปลกใหม่ (Mainstream Nature Tourism) มีความสนใจในสภาพธรรมชาติที่ห่างไกล ความเจริญ และเข้าถึง ได้ลำบาก
4. กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป ที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ (Casual Tourism) มีความต้องการเพิ่มพูน ประสบการณ์ การท่องเที่ยวของตน ให้หลากหลายยิ่งขึ้น

ข้อดีข้อเสียในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ศรีพร สมบุญธรรม (2537 : 55) กล่าวถึง ข้อดีข้อเสีย ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ในการสานผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ การอนุรักษ์ธรรมชาติ
2. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ช่วยสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. เป็นการเพิ่มรายได้ และสร้างงานให้กับคนในท้องถิ่น
4. เป็นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ให้เดินทางเข้าประเทศมากขึ้น
5. เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่จะสร้างภาพพจน์ที่ดี ให้กับประเทศ ในการเป็นจุดหมายปลายทางที่มีความงดงาม และอุดมสมบูรณ์ ทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

ข้อเสีย

หากขาดการวางแผนที่รอบคอบ และระบบการควบคุม ตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศได้

1. ทรัพยากร ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว ทำให้เสียภาพพจน์ที่ดีต่อประเทศ

2. หากใช้ทรัพยากรมากเกินไป จะเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว

บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2539 : 60 – 61) ได้กล่าวว่า การที่จะเกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งฝ่ายรัฐบาล เอกชน และตัวนักท่องเที่ยว บทบาทดังกล่าวมีดังนี้

1. รัฐบาลควรทำการศึกษาวิจัยถึง ผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มี ต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนแม่บท ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างจริงจัง โดยคำนึงถึง 2 ด้านพร้อมกันไป คือ ด้านความเป็นไปได้ ในการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และด้านการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว
2. รัฐบาลควรร่วมมือกับ ธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชน ในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพิ่มมากขึ้น โดยจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่มีภาคเอกชนเข้าร่วมด้วย
3. รัฐบาลควรให้ความสำคัญ กับการศึกษาและปลูกฝัง จิตสำนึกของคนในชาติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยแทรกการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ไว้ในหลักสูตรทุกระดับ และสนับสนุนให้เปิดหลักสูตรการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้นในระดับอุดมศึกษา
4. รัฐบาลควรออกกฎหมายในการควบคุม ดูแลผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว และนำกฎหมายมาใช้อย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นหลักประกันในด้านความสงบเรียบร้อย และสุนทรียภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว

บทบาทของเอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ควรมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว อย่างหวงแหนในคุณค่า
2. ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวควร ดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อการท่องเที่ยว เช่น การลطمลพิษจากการขนส่ง การติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสียที่มี ประสิทธิภาพ ในธุรกิจ โรงแรมหรือภัตตาคาร เป็นต้น
3. ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ เพื่อลดผลกระทบที่อาจมีต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวควรหมั่นตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับ การรักษา สภาพแวดล้อม ในหน่วยงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะระบบ กำจัดขยะและน้ำเสีย

5. ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ควรให้ความร่วมมือ กับภาครัฐในการสนับสนุน โครงการ หรือ กิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

บทบาทของนักท่องเที่ยวในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. นักท่องเที่ยวควรเลือกใช้บริการ ของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว ที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือ สนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. นักท่องเที่ยวควรท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก ต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่รู้และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พร้อมทั้งระมัดระวัง พฤติกรรมที่อาจมีผลเสีย ต่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

3. นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อแนะนำของแหล่งท่องเที่ยว ที่ไปท่องเที่ยว อย่างเคร่งครัด และควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ แหล่งท่องเที่ยวนั้นล่วงหน้า เพื่อจะได้ช่วยอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่การท่องเที่ยวให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. นักท่องเที่ยวควรงดซื้อสินค้า หรือบริการที่ทำลายนิเวศวิทยา และวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น เช่น สัตว์ป่า โบราณวัตถุ ปะการัง เป็นต้น

5. นักท่องเที่ยวควรให้ความร่วมมือกับรัฐบาล และผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว ในโครงการหรือ กิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในท้องถิ่นที่ไปท่องเที่ยว

เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อำนาจ รุ่งรัศมี (2525 : 109 - 111) กล่าวว่า การวัดผลและ ประเมินผลการเรียนจะต้องให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ครูกำหนด จะต้องพิจารณาถึง พฤติกรรม 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ความคิด (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้ เกี่ยวข้องกับ กระบวนการต่าง ๆ ทางด้านสติปัญญา และสมอง เช่น การจดจำข้อเท็จจริง ความเข้าใจ ความคิด การตั้งสมมติฐานและปัญหา

2. ความรู้สึก (Affective Domain) เอกสารด้านนี้ เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการด้านความสนใจ คุณค่า ความทราบซึ้ง และทัศนคติและ เจตคติ ต่าง ๆ ของนักเรียน

3. ด้านการปฏิบัติ (Psycho Domain) พฤติกรรมด้านนี้ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะ ในการปฏิบัติและดำเนินการ เช่นการทดลอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานวิจัยในประเทศ ซึ่งเป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมพร ศิลาทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและเจตคติ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนแบบร่วมมือแบบ STAD กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาภาพระจาดทอง อุบลราชธานี จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

นิภาพร คงบางพระ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการคิด พัฒนาสิ่งแวดล้อม แบบยั่งยืน โดยการสอนด้วยชุดการเรียน วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ประกอบการวิเคราะห์ คุณค่า ภูมิปัญญาไทย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ของนักเรียน กลุ่มควบคุมกับ กลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

และ ความสามารถในการคิดพัฒนา สิ่งแวดล้อม แบบยั่งยืน ของนักเรียนกลุ่มควบคุมกับ กลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อนุวัฒน์ ลือศิริวัฒนา (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยใช้ชุด การซ่อมเสริมกับการสอนซ่อมเสริม ตามปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนประชา นิเวศน์ จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากการ ซ่อมเสริมโดยใช้ ชุดการสอนซ่อมเสริม มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนซ่อมเสริมตามปกติอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์ด (Bard . 1975 : 5947 - A) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ภายภาพของนักศึกษาที่เข้าบทเรียนสำเร็จรูป กับการสอนตามปกติ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มควบคุมสอนแบบปกติ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมและ กลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

เดวิส (Davis . 1976 : 4164 - A) ได้ศึกษา เปรียบเทียบผลการสอนแบบสืบเสาะ ค้นพบ ที่ใช้ในการแนะแนวทาง (Guided - Inquirdd Discovery Approach) กับการสอนแบบครูบอกความรู้ตามตำรา (Expository - Text Approach) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ และทัศนคติต่อวิชา วิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวอย่างไม่นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ตอนปลาย จำนวน 103 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คน ได้รับการสอนแบบครูสอน ความรู้ตามตำรา ผลการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ทัศนคติทางการเรียนและ ทัศนคติทางวิทยาศาสตร์สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รอสส์ (Ross . 1988 : 193 - 204) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ในการวัด ผลของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้น บรูณาการ โดยใช้แบบทดสอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ รอสส์ ได้ตั้งสมมติฐานว่า ผู้ชายจะมีผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับ เนื้อหาเพศชาย ได้ดีกว่าเพศหญิง ผลจากการศึกษาปรากฏว่า เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกันในผลสัมฤทธิ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเพศ

ในปีเดียวกัน สตราวิทซ์ (Strawitz . 1989 : 659 - 664) ได้ศึกษา ผลของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนด้วยตนเอง โดยใช้อุปกรณ์การเรียน ผลปรากฏว่า การทดสอบย่อยไม่ทำให้เกิดความแตกต่าง ระหว่างผลสัมฤทธิ์ของ ทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

สมิธ (Smith . 1994) ได้ศึกษาผลจากวิธีการสอนที่มี ต่อเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกรด 7 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่มคือ กลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยาย กลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนแบบลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง และกลุ่มที่ 3 ได้รับการสอนทั้งแบบบรรยายและ ลงมือปฏิบัติเอง เครื่องมือที่ใช้เป็นวิธีทดสอบ ภาคสนาม ซึ่งเรียกว่า การประเมินผลวิชา วิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีการปฏิบัติกิจกรรมแบบ บูรณาการ (IASA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ ให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่ได้

รับการสอนทั้งแบบบรรยายและให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความหมายของการความพึงพอใจ

กิตติมา ปรีดีติลล (2524 : 278 - 279) อธิบายความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง คุณภาพ สภาพหรือ ระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติ ของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติของบุคคลที่ต่อคุณภาพ และสภาพของงานนั้น
2. ความพึงพอใจ เป็นการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายความต้องการ หรือแรงจูงใจ
3. ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง สภาพความต้องการ ต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้ว ได้รับการตอบสนอง
4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงาน ที่ทำ และเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้น ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์การ คนจะรู้สึกพอใจงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทน ทั้งทางด้านวัตถุ และทางด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้
5. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นผลรวมขององค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งสนองความต้องการและ เป็นศักยภาพที่เจริญขึ้น เป็นทัศนคติที่แฝงอยู่
6. ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความตึงเครียดของ ผู้ทำงานให้น้อยลง และความตึงเครียดนี้ มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง ถ้าเมื่อใด ความต้องการได้รับการตอบสนอง ความเครียดก็จะน้อยลง และหมดไป

วินัย โกยดุลย์ (2537 : 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน เป็นการแสดงออกเหนือความรู้สึก ที่ดีที่มีต่องานที่เขา กระทำอยู่ซึ่งความรู้สึกนี้ เกิดจากการที่บุคคลได้รับการตอบสนองทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ จนเกิดทัศนคติชอบต่องานที่เขา ปฏิบัติ และ ความพึงพอใจในงานนี้ เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่อาจจะมีความพึงพอใจในงาน จากปัจจัยที่ต่างกัน เช่น ค่าจ้าง ความมั่นคง สภาพการทำงาน โอกาสที่ได้รับ ความก้าวหน้า การยอมรับนับถือ ความสัมพันธ์ทางสังคม และปัจจัยอื่น ๆ ถ้าหาก ปัจจัยอื่น ๆ ไม่ตอบสนอง

ความต้องการ ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดทัศนคติ ทางลบ และยังทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงานนั้น

ปาริชาติ ตันติวัฒน์ (2538 : 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงาน คือ ความรู้สึกของบุคคลต่องานอันเป็นผลมาจาก ปัจจัยหรือ องค์ประกอบต่างไป ในการปฏิบัติงาน เพื่อสนองความต้องการของแต่ละบุคคล ทั้งร่างกายและจิตใจ ได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

กิตติมา ปรีดีดิถก (2528 : 322) กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ตามทฤษฎี ของมาสโลว์ (Maslow) ว่า หากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ได้รับการตอบสนอง ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งมาสโลว์ ได้แบ่งความต้องการพื้นฐาน ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Need)
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need)
3. ความต้องการทางสังคม (Social Need)
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากสังคม (Esteem Need)
5. ความต้องการความหวังในชีวิต (Self - Actualization)

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน

สมยศ นาวิการ (2533 : 221 - 223) อธิบายว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมีอยู่ 6 อย่าง คือ

1. ผลตอบแทน คือ ค่าจ้างและเงินเดือน มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความพึงพอใจในการทำงานมาก เพราะผลตอบแทน เป็นสิ่งที่สามารถใช้ตอบสนองความต้องการของคนได้ เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่พักอาศัย การพักผ่อน เป็นต้น

2. การเลื่อนตำแหน่ง จะทำให้เกิดความรับผิดชอบ และได้ผลตอบแทนสูงขึ้น งานระดับสูงขึ้น จะให้ความเป็นอิสระ ความท้าทาย และเงินเดือนที่สูงขึ้นแก่พนักงาน

3. การบังคับบัญชา โดยทั่วไป การบังคับบัญชา ที่สร้างความพึงพอใจในการทำงาน มีอยู่ 2 ลักษณะ สไตล์ การบังคับบัญชาอย่างแรกคือ การมุ่งคนผู้บังคับบัญชาจะสร้างความสัมพันธ์แบบ สนับสนุนกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา สไตล์ การบังคับบัญชาอย่างที่สอง คือ การมีส่วนร่วม ผู้ใต้บังคับบัญชา จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. ลักษณะงานโดยปกติ พนักงานต้องการงานท้าทายงานที่มีความ หลากหลาย พอประมาณจะสร้างความพึงพอใจ ในการทำงานได้สูงที่สุด งานที่มีความหลากหลายน้อยเกินไป จะทำให้เกิดความรู้สึก เบื่อหน่าย งานที่มีความหลากหลายมากเกินไป จะทำให้รู้สึกตึงเครียด งานที่ให้ความอิสระ จะสร้างความพึงพอใจได้สูงสุด

5. กลุ่มผู้ร่วมงาน การมีผู้ร่วมงานที่ร่วมมือ และเป็นมิตร จะเป็นแหล่งที่มาของความพึงพอใจในการทำงานอย่างหนึ่ง พนักงานต้องการ โอกาสคุยกับ ผู้ร่วมงานและ ไม่ชอบงานที่ทำให้พวกเขาแยกตัวออกจากผู้ร่วมงาน

6. สภาพแวดล้อม การทำงานเป็นแหล่งที่มา ของความพึงพอใจ ในการทำงานอย่างหนึ่งด้วย อุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศ และเสียง ตารางเวลาการทำงาน ความสะอาดของสถานที่ ทำงานและเครื่องมือที่เพียงพอ จะมีผลกระทบต่อความพึงพอใจในการทำงานด้วย

เอกสารสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด ภูเก็ต

ภูเก็ต เป็นเกาะ ขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ รู้จักภูเก็ต ในฐานะเมืองท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติสวยงาม โดยเฉพาะหาดทรายขาว และทะเลสีคราม เป็นเมืองแห่งความเจริญและ เียบพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ทุกรูปแบบ ทั้งสนามบินนานาชาติ อินเทอร์เน็ต โรงแรมระดับห้าดาว สถานบริการและสถานบันเทิง ภัตตาคาร ร้านค้าต่างๆ ฯลฯ จนกล่าวได้ว่า เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวแถบชายฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้เที่ยวในเกาะภูเก็ตแล้ว ยังสามารถเดินทางไปเที่ยวหมู่เกาะรอบ ๆ และ จังหวัดใกล้เคียงได้สะดวก

ก่อนจะกลายเป็นเมืองท่องเที่ยว เช่นทุกวันนี้ ภูเก็ตเป็นเมืองที่เติบโตมาจากแร่ดีบุก ด้วยภูมิประเทศ ส่วนใหญ่ที่เป็นภูเขา หินแกรนิตเต็มไปด้วยสายแร่ ดีบุก ซึ่งมีราคาสูง และเป็นที่ต้องการของตลาดโลก ดีบุก ดึงดูด ให้คนหลังไหลเข้ามา ทำเหมืองแร่จำนวนมาก กลุ่มคนที่อพยพ เข้ามามากที่สุด คือ จีนฮกเกี้ยน ทั้งจากเมืองใกล้เคียง เช่น สิงคโปร์ ปีนัง และที่มาจากเมืองจีน โดยตรง คนจีนเหล่านี้ เข้ามาตั้งหลักแหล่ง ในภูเก็ตและมีการผสมผสานทางวัฒนธรรม กับคนพื้นเมือง จนเกิดความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ที่เห็นได้ชัดคือ อาคารที่มีรูปแบบ สถาปัตยกรรมแบบโคโลเนียล ตกแต่งด้วย ศิลปะที่จีน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปีนัง และสิงคโปร์ อาณานิคม ของตะวันตกที่มีสายพันธุ์ กับประเพณี ของตนไว้ได้

จากปิ้ง และสิงคโปร์ อาณานิคม ของตะวันตกที่มีสายพันธ์ กับประเพณี ของตนไว้ได้ อย่างเหนียวแน่น เช่น พิธีฟ้อตอ หรือไหว้บรรพบุรุษ พิธีกินผักหรือกินเจ ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้ ภูเก็ต เป็นที่รู้จัก ทั่วโลก

หลังจากราคาดีบุก ตกต่ำลงจนสิ้น ฤดูยุคทองของเหมืองแร่ แล้ว ภูเก็ตได้รับการส่งเสริมให้เป็น เมืองท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่ง รายได้ใหม่ด้วยสภาพทาง ภูมิศาสตร์ที่เป็นเกาะ จึงมีชายหาดยาว ต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันตกของเกาะ เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก ของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีเกาะบริวารอีกหลายเกาะ ซึ่งเป็นแหล่งดำน้ำที่มี โลกใต้ทะเล สวยงาม เช่น เกาะราชา เกาะเฮ เป็นต้น ปัจจุบัน มีนักท่องเที่ยวเดินทางมา ภูเก็ต ปีละ หลายล้านคน สร้างรายได้ให้คนภูเก็ต อย่างงาม จนประชากรมีรายได้ เฉลี่ยสูง เป็นอันดับ หนึ่งของภาคใต้

หากเทียบกับจังหวัดอื่นแล้ว ภูเก็ต มีพื้นที่น้อยมาก แต่จัดว่าเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ เพราะฝนตกชุก อากาศชุ่มชื้น ตลอดปี เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุม ปลูกพืชเศรษฐกิจหลาย ชนิดได้ผลดี เช่น ยางพารา ไม้ประดู่ มะม่วงหิมพานต์ มะพร้าว ฯลฯ ซึ่งปลูกกันมากตาม ที่ราบทางตอนเหนือ และตอนกลางของจังหวัด นอกจากนี้ ยังมีการทำประมงชายฝั่งทะเล และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ส่วนใหญ่อยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะ นอกจากนี้ ใช้บริโภคใน จังหวัดแล้ว ยังทำเป็นอาหารทะเลแห้งจำหน่ายเป็นของฝากอีกด้วย ด้านอุตสาหกรรม มีโรงงานแปรรูปสินค้า ทางการเกษตร อยู่บ้าง เช่น โรงรมควันยางพารา โรงงานผลิตเม็ดมะม่วง หิมพานต์ โรงงานปลาป่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น แต่จัดว่า น้อยมาก เมื่อเทียบกับ ธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลัก

อย่างไรก็ดี แม้ว่า การท่องเที่ยวจะสร้างทั้งเงินและ งานให้แก่คนภูเก็ต แต่ผลกระทบ ที่ตามมา ก็คือ วิถีชีวิต ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่ดินมีราคาแพงขึ้น มีคนต่างชาติเข้ามา ลงทุนทำกิจการ โรงแรมและสถานที่บริการต่าง ๆ รวมทั้งมี นักท่องเที่ยวจากทุกมุมโลก ทำให้ ภูเก็ตกลายเป็น "เมืองฝรั่ง" ค่าครองชีพก็สูงขึ้นมาก จนทำให้คนไทยหลายคน รู้สึกว่า ภูเก็ต เป็น "ไซมูกอันดามัน" ที่สูงค่า เกินกว่าจะเอื้อมถึง

สภาพธรรมชาติ

ในอดีตภูเก็ต เคยเป็นผืนดินเดียวกับ จ. พังงาน ในปัจจุบัน ก่อนที่จะถูกคลื่นลมใน ทะเลกัดเซาะออกจากผืนแผ่นดินใหญ่ จนกลายเป็นเกาะขนาดใหญ่ และมีเกาะบริวารอีก 32 เกาะ เนื่องจาก ภูเก็ต ตั้งอยู่ในเขตฝนเมืองร้อน มีลมทะเลพัดผ่านตลอดเวลา จึงมีอากาศอบ

กับมรสุมถึง แปรเดือนในรอบปี คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือน เม.ย - ก.ย. และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือน ต.ค. - พ.ย. เรียกได้ว่า เป็นเมือง “ฝนแปดแดดสี่” ช่วงเวลาแห่งการท่องเที่ยว ทะเลภูเก็ตจึงเป็นช่วงสั้น ๆ ระหว่างเดือน พ.ย. - เม.ย. เท่านั้น

พื้นที่สองในสามส่วน ของภูเก็ต เป็นภูเขาอยู่ในทิวเขา ภูเก็ตด้านตะวันตก มีเทือกเขา กมลา และเขานาค เกิดทอดตัวยาวจากเหนือจรดใต้ และมีเขาลูกโดด คือ เขาพระแนวทางด้านตะวันออก ของเกาะ พื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นชายหาด และที่ราบ ซึ่งใช้เพาะปลูก และทำประมงชายฝั่ง ในอดีต เขาตะนาวศรีและทิวเขา ภูเก็ต เป็นแหล่งแร่ดีบุก มีทั้งสายแร่ในภูเขา หินแกรนิต และแร่ที่ถูกน้ำพัดมาสะสม ตัวอยู่ตามที่ราบ แหล่งน้ำ และชายฝั่งทะเล ภูเก็ตจึงมีการทำเหมืองทั้งบนบก และในทะเล เช่นเดียวกับ หัวเมืองใกล้เคียง เช่น ตะกั่วทุ่ง ตะกั่วป่า ฟังงา และระนอง ซึ่งล้วนแต่ รุ่งเรืองขึ้นมาเพราะการค้าดีบุก

ชายฝั่งทะเลภูเก็ต โดยรอบมีลักษณะเป็น ชายฝั่งทะเลลดตัวส่วนที่เป็นที่ต่ำ จะจมอยู่ใต้อ่าวทะเล ส่วนที่เป็นภูเขา จะโผล่พ้นน้ำ เกิดเป็นเกาะเล็กเกาะน้อย ลันเขาที่ทอดตัวเลียบบนชายฝั่งด้านตะวันตก ทำให้เกิดแหลม และอ่าวเว้าแหว่งตามธรรมชาติ หาดด้านนี้ จะรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เต็มที่ ทำให้ชายฝั่ง มีสภาพเป็นอ่าวเล็ก ๆ ลักษณะโค้งเหมือนพระจันทร์เสี้ยว ติดต่อกัน ไปเป็นระยะ มีเม็ดทรายสีขาวสะอาดสวยงาม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เช่น หาดตะกั่ว หาดกะรน หาดป่าตอง ฯลฯ ส่วนหาดด้านตะวันออก ส่วนใหญ่เป็นหาด โคลนและป่าชายเลน มีป่าชายเลนขึ้นอยู่หนาแน่น ช่วยกักบังคลื่นลมและเป็นแหล่งวางไข่ของสัตว์น้ำหลายชนิด ปัจจุบันชายฝั่งด้านนี้ เป็นแหล่งประมงชายฝั่ง และทำจอดเรือ นอกจากนี้ ตามแหลมอันเป็นจุดอับลมมรสุม ยังมีปะการังอยู่มาก ทั้งทางชายฝั่งด้านตะวันตก และ ด้านใต้ของเกาะ แนวปะการัง น้ำตื้นที่สำคัญ คือ บริเวณหาดในยาง ตามเกาะต่าง ๆ ทางตอนใต้ ได้แก่ เกาะเฮ เกาะราชาใหญ่ และเกาะราชาน้อย มีปะการังน้ำลึกที่สมบูรณ์และ เป็นแหล่งดำน้ำสำคัญของภูเก็ต

ภูเก็ต มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 32 ของพื้นที่ เดิมตามแนวเขาปกคลุม ไปด้วยป่าดงดิบ และป่าเบญจพรรณ แต่พื้นที่ป่าเหล่านี้ ถูกทำลายลงอย่างมาก ทั้งจากการทำเหมืองแร่ การถาง

ป่า เพื่อทำสวน ยางพารา การตัดถนน และก่อสร้างอาคาร ปัจจุบัน ป่าที่อุดมสมบูรณ์ของภูเก็ต จึงเหลืออยู่เพียงบริเวณเขาพระแนว ใน อ. กลางเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีป่าชายหาดและ ป่าชายเลนทางตอนเหนือของเกาะ ซึ่งอยู่ในเขต อช. สิรินาถ

ป่า เพื่อทำสวน ยางพารา การตัดถนน และก่อสร้างอาคาร ปัจจุบัน ป่าที่อุดมสมบูรณ์ของภูเก็ต จึงเหลืออยู่เพียงบริเวณเขาพระแนว ใน อ. ถลางเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีป่าชายหาดและ ป่าชายเลนทางตอนเหนือของเกาะ ซึ่งอยู่ในเขต อช. สิรินาถ

ในอดีต การทำเหมืองแร่ ดีบุกเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิประเทศ และธรรมชาติของ ภูเก็ต กล่าวคือ การทำเหมืองบกร ทำให้พื้นดิน เป็นหลุมลึก ดินเลนจากการล้างแร่ ทำให้คลองต่าง ๆ ตื้นเขิน การดูดแร่ในทะเลทำให้น้ำขุ่นเป็นเลนตม ทำลายแนวปะการังและสัตว์น้ำ อีกทั้งยังมีปรากฏการณ์ธรรมชาติ ที่ทำให้ปะการังลดจำนวนลง เช่น ปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้เกิดการฟอกขาว แต่ก็มีการสร้างปะการังใหม่ ทดแทนอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน นอกจากนี้ การท่องเที่ยวก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งปัญหา ขยะ การปล่อยน้ำเสีย จากโรงแรม ฯลฯ ซึ่งเป็นปัญหา ที่ภูเก็ตกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ภูเก็ต ไข่มุกแห่งอันดามัน เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ในด้านความสวยงาม ของทิวทัศน์ และหาดทรายเป็น เกาะใหญ่ที่สุดของประเทศไทย สภาพโดยทั่วไปของเกาะภูเก็ตเป็น ภูเขาทั้งเกาะ มีที่ราบเล็ก ๆ เป็นลูกเนิน ภูเก็ตไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ มีแต่ลำคลองขนาดเล็กซึ่งไม่ได้ใช้เป็น เส้นทางคมนาคม และขนส่ง ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทย ในน่านน้ำทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย มีภูมิอากาศแบบ ฝนเมืองร้อนมีลมพัดผ่านตลอดเวลา อากาศอบอุ่น และชุ่มชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและ ฤดูฝน ฤดูฝนเริ่มเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน พฤศจิกายน ฤดูร้อน เริ่มประมาณ เดือนธันวาคม ถึงเดือน เมษายน ในช่วงเดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน เมษายน เป็นช่วงที่อากาศดีที่สุดในปี ฝน ท้องฟ้าแจ่มใส

เกาะภูเก็ต มีพื้นที่ประมาณ 543 ตารางกิโลเมตร ความยาวสุดของภูเก็ต วัดจากทิศเหนือถึง ทิศใต้ ประมาณ 47.8 กิโลเมตร และส่วนกว้างที่สุดวัดจาก ทิศตะวันออก ถึง ทิศตะวันตก ประมาณ 21.3 กิโลเมตร แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอ เมืองภูเก็ต อำเภอ ถลาง และ อำเภอ กะทู้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ช่องปากพระ จังหวัด พังงา เชื่อมโดยสะพาน สารสินและสะพานท้าวเทพกระษัตรี

ทิศใต้ ติดต่อกับทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลเขตจังหวัดพังงา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

หาดทราย หาดโคลน และแนวปะการัง

ชายฝั่งทะเล โดยรอบของเกาะภูเก็ต มีลักษณะเช่นนี้ เกิดขึ้นเมื่อ 65 ล้านปีก่อน ครั้งที่คาบสมุทรตอนใต้ ของประเทศไทย ไปจนจรดแหลมมลายู เกิดการเอียงตัว ทำให้ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก หรือด้านอ่าวไทย ยกตัวขึ้นขณะที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก หรือด้านอ่าวไทย ยกตัวขึ้นขณะที่ ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก หรือด้านทะเลอันดามัน ถูกกดให้จมลง ส่วนที่เป็นที่ต่ำจึงจมอยู่ใต้ทะเล และเป็นภูเขาที่จะโผล่พ้นน้ำเกิดเป็น เกาะใหญ่ น้อยมากมายให้เห็นจนทุกวันนี้

หาดทราย ตะวันตก

การจมตัวของแผ่นดินทำให้ ชายฝั่งของ เกาะภูเก็ต มีความลาดชันสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝั่งตะวันตก ซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพล ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ โดยตรงถึงเกือบหกเดือนในหนึ่งปี คือตั้งแต่เดือน เมษายน ถึง กันยายน ส่งผลให้เกิดเป็นแนวชายฝั่งเว้า ๆ แหว่ง ๆ โดยทั่วไป ตลอดทะเลอันดามัน คือ มีลักษณะเป็นอ่าวเล็ก ที่มีหัวแหลม ล้อมรอบทั้งสองด้าน (Pocket beach) และยังเป็นหาดทรายสวยงาม เนื่องจากคลื่นลมได้กัดเซาะภูเขา หินแกรนิต บนแผ่นดินที่มีองค์ประกอบ สำคัญ คือ แร่ควอร์ตไซต์ หรือขาวขุ่น และ แร่เฟลด์สปาร์สีขาวด้าน ๆ จนลงสลายตัวลงเป็นเม็ดทรายละเอียดกลมมนมันวาว สีขาวออกเทากระจายอยู่ทั่ว ชายหาดและเมื่อไปผสมกับ กรวดทรายที่ เกิดจากการแตกสลายของ หินปูนสีขาวจาก รากปะการัง ที่เกิดเป็น แนวอยู่บริเวณด้านในของอ่าว อ่าวต่าง ๆ ก็ทำให้ชายหาดทางฝั่งนี้ เป็นหาดทรายสีขาวสะอาด เมื่อรวมกับน้ำทะเลสีเขียว ดูจรมกตจากความสมบูรณ์ ของแพลงก์ตอน ในทะเลเขตร้อน และความงามของฝูงปลา หลากชนิดในแนวปะการังแล้ว หาดทราย ตะวันตก ของเกาะภูเก็ต จึงกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน

แนวชายหาดทางตอนเหนือ สุดเมื่อพ้นจากแนวหาดจะพบ เนินตะกอนสันทรายชายหาดที่ถูกคลื่นลมพัดพาเข้ามาจากทะเล วางตัวขนานไปกับชายฝั่งในบริเวณ เหนือระดับน้ำขึ้นสูงสุด แนวสันทรายนี้ เริ่มตั้งแต่ตอนเหนือสุด บริเวณท่าฉัตรไชย และหาดไม้ขาว โดยปรากฏเป็นแนวสันทรายหลายแนว มีความยาว 2-3 เมตรจาก ระดับน้ำทะเลปานกลาง ตลอดแนวสันทราย จะเต็มไปด้วยแนวป่าชายหาด ซึ่งเป็นกลุ่มสังคมพืช ในลักษณะป่าหย่อม เล็ก ๆ ที่ขึ้นอยู่บนสันทราย และหินตามแนวชายฝั่งทะเลที่ได้รับ อิทธิพลโดยตรงจาก ลม ฝน คลื่น และไอทะเล ด้วยความที่เป็นดินทราย พันธุ์ไม้ชายหาดจึงมีรากละเอียด ไร่ยึดดิน โดยมีสนทะเลเป็นไม้หลัก นอกจากนี้ มีต้นรักทะเล จิกทะเล เตยทะเล หรือ

ลำเจียก และไม้เถาจำพวกผักนึ่งทะเล ถั่วคั่ว ปัจจุบัน ป่าชายหาดของภูเก็ตส่วนใหญ่ ถูกบุกรุก เป็นที่อยู่อาศัย โรงแรม และรีสอร์ท ป่าชายหาดผืนใหญ่ทั้งหลงเหลืออยู่ ได้แก่ บริเวณอุทยานแห่งชาติสิรินาถ

ลึกเข้าไปจากแนวสันทราย ชายฝั่งแนวแรกแล้วจะเป็นที่ลุ่ม ต่อจากนั้นจะเป็นแนวสันทราย อีกแนวหนึ่ง ที่ลุ่มระหว่าง แนวสันทรายนี้เอง เป็นแหล่งกักน้ำจืด จากภูเขาไม่ให้ไหลลง ทะเล และเป็นป่าพรุ ซึ่งเป็นป่าที่เกิดในพื้นที่ชุ่มน้ำและ ดินมีสารอินทรีย์ อยู่มากเนื่องจากมีซากพืชทับถม กันอยู่หลายสิบปี และพอกพูน จนหนามากกว่า 50 เซนติเมตร พืชในป่าพรุจึงปรับตัว ให้ทนสภาพดินที่เป็น กรดได้ดี รวมถึงได้สร้าง พูพอน เพื่อค้ำลำต้นให้ยืน อยู่ได้อีกด้วย

ป่าพรุ ดั้งเดิม จะมีพันธุ์ไม้หลายชนิด เช่น เนียน ชมพู่ป่า ชีหนอดพรุ เทพทาโร กะพ้อ หมากลิ้ง ฯลฯ พรุในภูเก็ต ประกอบไปด้วย พรุหลังวัดไม้ขาว พรุจิก พรุเจ๊ะสัน พรุจุด พรุเหล่านี้ ถือเป็นแหล่งอาหาร สำหรับชาวบ้านทั้งจากการ จับปลา และการเก็บพืช ผัก อีกทั้งพรุยังเป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพอีกด้วย

เมื่อไถ่ลงไปตามแผนที่ จะพบหาดในพอน หาดบางเทา หาดสุรินทร์ หาดกมลา หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดในหาน และหาดราไวย์ หาดเหล่านี้ ล้วนเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน คือ เป็นที่ราบอันเกิดจากการสะสมตัวของตะกอน ที่พัดลงมาจากภูเขาหินแกรนิต ซึ่งอยู่เบื้องหลัง ที่ราบเหล่านี้ จะถูก แนวสันทราย กั้นออกจากชายหาด และมีทางน้ำไหลลงมาจากภูเขา ทำให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก

ลักษณะพื้นที่ของชายหาดด้านตะวันตก

หลายหาดของฝั่งตะวันตก จะมีลักษณะพื้นที่เป็น แนวสันทรายหลายแนว แนวที่ติดกับชายหาดมากที่สุด จะมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ด้วยลมพายุ และกระแสน้ำ บนสันทรายชั้นนอกนี้ มักปกคลุมด้วยผักนึ่ง ทะเลและเป็นชายหาด ถัดเข้าไปเป็น พื้นที่ราบซึ่งบางพื้นที่ อาจมีบางส่วนเป็นป่าพรุ หรือแอ่งน้ำใหญ่ด้วย ลึกถัดเข้าไปอีก เป็นแนวสันทรายชั้นใน ซึ่งมักปลูกสิ่งก่อสร้างคลุมส่วนบริเวณ ใกล้กับชายเขาเป็นพื้นที่เกษตร

หาดโคลอน ตะวันออก

สำหรับชายฝั่งด้านตะวันออก มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ ของลานตะพัก ทะเลหรือเนินทรายฝั่ง ที่เคยมีน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน และพบรอยกัด เซาะและ การสะสมตะกอนตามอ่าวต่าง ๆ ตลอดแนวชายฝั่ง อันเกิดจากการผสมผสานของ กระแสน้ำขึ้น น้ำลง กระแสน้ำ

ชายฝั่ง และทางน้ำที่ไหลลงสู่ทะเล ดังเช่น อ่าวฉลอง อ่าวภูเก็ต อ่าวท่าเรือ อ่าวบางโรง อ่าว กุ้ง อ่าวมะพร้าว เป็นต้น

พื้นที่ส่วนใหญ่ ของชายฝั่งด้านตะวันออก เป็นหาดโคลน และมีป่าชายเลน เนื่องจาก สภาพภูมิประเทศ ที่เป็นเทือกเขาสูงตอนกลาง และลาดต่ำ ลงสู่ที่ราบชายฝั่งทางด้านนี้ ทำให้เกิดการแผ่กระจายของทางน้ำ อย่างกว้างขวาง และมีลำคลองหลายสายไหลลงทะเล ได้แก่ คลองท่ามะพร้าว คลองอ่าวกุ้ง คลองบางโรง เมื่อน้ำจืดที่พัดพาตะกอนจากบนบก ไปปะทะ กับกระแสน้ำของชายฝั่ง ทำให้เกิดการตกตะกอน อีกทั้งในช่วงน้ำตาย ตะกอนก็สะสมอยู่ มาก ทำให้มีพันธุ์ไม้ น้ำเค็มและพืชน้ำกร่อยขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น

ในสมัยก่อน ทุกเว้าอ่าว ของฝั่งทะเลด้านตะวันออก และทางตอนใต้ ของชายฝั่งทะเล ตะวันตกบางส่วน จะเต็มไปด้วยป่าชายเลนขนาดใหญ่ และถึงปัจจุบัน ก็ยังมีหลงเหลืออยู่เป็น จำนวนมาก แถบอ่าวมะพร้าว อ่าวกุ้ง อ่าวบางโรง อ่าวท่าเรือ อ่าวภูเก็ต รวมพื้นที่ ประมาณ 9,448 ไร่

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

เขารัง เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ อยู่หลังตัวเมืองทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ รถยนต์สามารถ ขึ้นไปจนถึง ยอดเขา เทศบาลจัดเป็นสวน สุขภาพ และสวนสาธารณะ ไว้เป็นที่พักผ่อน หย่อนใจ และชมทิวทัศน์ ของเมืองภูเก็ต จากยอดเขา จะแลเห็นตัวเมืองภูเก็ต ทะเลกว้าง รวมทั้งทิวทัศน์ ของเกาะทั้งใกล้และไกล

สะพานหิน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ภายในตัวเมือง อยู่สุดถนน ภูเก็ต ซึ่งยื่นลงไป ในทะเล เล็กน้อย เป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์ หลัก 60 ปี สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2521 เพื่อเป็นที่ ระลึก แก่กัปตัน เอ็ดเวิร์ด โรมัน ไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือซูดแร่ลำแรกมาใช้ซูดแร่ ดิบุก ในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2452 นอกจากนี้ เป็นที่ตั้งของศูนย์กีฬา สะพานหินอีก ด้วย

ตึกโบราณ ในตัวเมือง ภูเก็ต ส่วนมากเป็นตึกสมัยเก่า แบบยุโรป สร้างขึ้นเกือบร้อย ปี มาแล้ว เมื่อครั้งกิจการเหมืองแร่ เจริญใหม่ ๆ ตึกสมัยเก่าเหล่านี้ ได้รับอิทธิพลทางด้าน สถาปัตยกรรม แบบจีน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ “จีน - โปรตุเกส” ลักษณะตึกสมัยเก่า ของ ภูเก็ต นั้น จะมีส่วนลึกมากกว่า ส่วนกว้าง และไม่สูงนัก สามารถจะดูได้บริเวณ ถนน

กลาง ถนนตีบุก ถนนพังงา ถนนเยาวราช และ ถนนกระบี่ นอกจากนี้ ยังมีตึกโบราณที่มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบยุโรป ได้แก่ ศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด และธนาคารนครหลวงไทย เป็นต้น

เกาะสีเฮอร์ อยู่ห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร เป็น เกาะขนาดเล็ก อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ของ เกาะภูเก็ต มีคลองท่าจีน คั่นระหว่าง เกาะทั้งสอง มีสะพานเชื่อมติดต่อกัน โดยสะดวก มีพระพุทธรูปไสยาสน์ องค์ใหญ่อยู่บนยอดเขา ชายหาดไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ เนื่องจากพื้นทรายมีโคลนปน บริเวณแหลมตึกแก เป็นที่ตั้งของ หมู่บ้านชาวเล หรือชาวน้ำ หรือชาวไทยใหม่ เป็นชนกลุ่มน้อยของไทยอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนใหญ่ อยู่ตามเกาะในมหาสมุทรอินเดีย

วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต ประมาณ 8 กิโลเมตร ออกจากตัวเมือง ไปตามทางหลวง หมายเลข 4021 ผ่านสามแยกบริเวณ สนามกีฬา สุนทรกุล เลี้ยวซ้ายทางห้าแยกฉลอง วัดฉลอง จะอยู่ทางซ้ายมือ ก่อนถึงห้าแยกฉลอง ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นวัดที่มีชื่อเสียง ของ ภูเก็ต มีรูปหล่อของหลวงพ่อ ช่อ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวภูเก็ต

อ่าวฉลอง อยู่ห่างตัวเมือง 11 กิโลเมตร ไปทางทิศใต้ของเกาะ ภูเก็ต เส้นทางเดียวกับทางไปหาดราไวย์ เมื่อถึงห้าแยกฉลองเลี้ยวซ้ายประมาณ 1 กิโลเมตร ถึงอ่าวฉลอง มีสะพานไม้ทอดยาวไปโนทะเล ชายหาดเป็นรูปโค้ง ยาวเหยียด มองเห็นทิวมะพร้าวริมหาด เอนลู่ ออกทะเล ทะเลบริเวณนี้ ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะหาดเป็นโคลน ที่อ่าวฉลองนี้ นักท่องเที่ยวจะเช่าเรือไปเที่ยวตามเกาะ ต่าง ๆ หรือเข้าไปตกปลา ได้

แหลมกา มีหาดเล็ก ๆ และ เรือให้เช่าไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะเฮ เกาะบอน

ห่างจากตัวเมือง 16 กิโลเมตร จากห้าแยกฉลองใช้ ทางหลวงหมายเลข 5024 ทางเข้าอยู่ตรงข้ามวัดสว่างอารมณ์

หาดราไวย์ อยู่ห่างจาก ตัวเมืองภูเก็ต ประมาณ 17 กิโลเมตร เส้นทางจากห้าแยกฉลองไปสู่หาดราไวย์ (ทางหลวงหมายเลข 4024) เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุดสายหนึ่งของภูเก็ต หาดราไวย์ เป็นหาดที่สวยงาม เล่นน้ำได้ เพราะชายฝั่งต้นคลื่นลมไม่แรง มีที่พัก และร้านอาหาร ทะเลบริการ ริมหาดและมีชาวเลอาศัยอยู่

แหลมพรหมเทพ เป็นจุดชมวิว ที่สวยงามที่สุดของ ภูเก็ต อยู่ห่างจากหาดราไวย์ ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลม ที่อยู่ตอนใต้สุดของ เกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่า แหลมเจ้า

จากริมหน้าผา มีแนวต้นตาลลาดลง สู่แหลมที่เป็นโขดหิน สามารถเดินไปจนถึงปลายแหลมได้ มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกต และเห็นเกาะแก้วพิสดาร อยู่ด้านหน้าแหลม ทางขวาจะเห็นแนวหาดทรายของหาดในหาน แหลมพรหมเทพ นับเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง

หาดในหาน เป็นหาดที่อยู่ถัดจาก แหลมพรหมเทพ ขึ้นไปทางทิศเหนือ อยู่ห่างจากตัวเมือง ภูเก็ตประมาณ 18 กิโลเมตร มีทางไปได้หลายทาง จะไปจากหาดราไวย์ โดยผ่าน หรือ ไม่ผ่านแหลมพรหมเทพ ก็ได้ หรือถ้ามาจากห้าแยกฉลอง ไปทางหาดราไวย์ ประมาณ 3 กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาไปบ้าน ไสยวน หนองหาน ประมาณ 4 กิโลเมตร ชายหาดในหาน ไม่ยาวนัก หาดทรายขาวสะอาด ด้านหลังของชายหาดเป็นบึง ชาวบ้านเรียกว่า หนองหาน ระหว่างทะเล และบึงมีเพียงหาดทราย ของหาดในหาน ขวางกันอยู่เท่านั้น ในช่วงฤดูมรสุม ระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน ตุลาคม คลื่นจะแรงมาก ไม่ควรลงเล่นน้ำ เพราะอาจเกิดอันตรายได้

หาดกะตะ อยู่ห่างจากตัวเมือง ภูเก็ต 17 กิโลเมตร ไปตามเส้นทาง ถนนเจ้าฟ้า ถึงห้าแยกฉลอง เลี้ยวขวาไปตามเส้นทาง หมายเลข 4028 หาดกะตะ แบ่งออกเป็น 2 หาด คือ หาดกะตะใหญ่ และหาดกะตะน้อย เป็นหาดที่เหมาะสมสำหรับ การเล่นน้ำ และใช้เป็นที่ฝึกดำน้ำ เนื่องจากมีแนว ปะการัง ติดต่อกัน ไปจนถึงเกาะปู ซึ่งอยู่ด้านหน้าหาดกะตะ บริเวณชายหาดมีบ้านพัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า แหล่งบันเทิง ไว้สำหรับบริการ นักท่องเที่ยวด้วย

หาดกะรน อยู่ห่างจากหาดกะตะ ไปทางเหนือ มีเพียงเนินเขาเตี้ย ๆ คั่นอยู่เท่านั้น แต่ถ้าจะไปที่กลางหาดกะรน และหมู่บ้านกะรน มีถนนแยกจากหาดกะตะไป อีกประมาณ 3 กิโลเมตร อ่าวกะรนใหญ่กว่า อ่าวกะตะ มีชายหาดยาวเหยียด เหนือชายหาดเป็น เนินทรายสูง ๆ ต่ำ ๆ มีสนทะเลต้นใหญ่ ๆ และต้นตาลขึ้นเรียงรายอยู่โดยทั่วไป หาดทรายที่อ่าวกะรน ขาวสะอาด และละเอียดมาก

หาดป่าตอง ห่างจากตัวเมือง ภูเก็ต ประมาณ 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนน วิจิตรสงคราม หรือทางหลวง หมายเลข 4020 ไป 9 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวง หมายเลข 4029 ไปอีก 6 กิโลเมตร เป็นอ่าวที่มีความโค้งมาก หาดทรายงดงาม เป็นแนว

ยาว 9 กิโลเมตร น้ำทะเลใสสะอาด เหมาะแก่การเล่นน้ำมากที่สุด บริเวณหาด มีที่พัก บริษัทนำเที่ยว ศูนย์การค้า และแหล่งบันเทิงไว้ บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน

หาดกะหลิม ไปตามเส้นทางเดียวกับ หาดป่าตอง แต่เมื่อถึงตัวหาดป่าตอง จะมีทางแยกให้เลี้ยวขวา ก็จะถึงหาดกะหลิม เป็นหาดเล็ก ๆ มีชายหาดและแนวปะการัง และมีสถานที่พักริมหาด

หาดกมลา อยู่ห่างจากตัวเมือง ภูเก็ต 26 กิโลเมตร จากอนุสาวรีย์ ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร เลี้ยวซ้ายผ่านหาดสุรินทร์ แหลมสิงห์ ก็จะถึงหาดกมลา เป็นแนวหาดทรายยาว ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นหาดที่สงบเงียบ มีสถานที่พักไว้บริการนักท่องเที่ยว

เอกสารลักษณะสิ่งแวดล้อม บริเวณชุมชนโรงเรียนและหาดป่าตอง

สิ่งแวดล้อมในเขตชุมชน ที่โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์

โรงเรียน วัดสุวรรณคีรีวงค์ ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ชายวัด ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ในอาณาเขตวัด สุวรรณคีรีวงค์ มีครัวเรือนประมาณ 150 ครัวเรือน มีอาชีพ ค้าขาย ธุรกิจ ในครัวเรือน ธุรกิจโรงแรม หลออนวดชายหาด เป็นเขตชุมชนแออัด บ้านเรือนใกล้เคียงกัน และอีกอาชีพที่ทำให้สภาพแวดล้อมของชุมชน แออัดคือ การสร้างบ้านเช่า การสร้างบ้านเช่านี้ เป็นระเบียบ มาตรฐาน ทำให้เกิดมลพิษทุกด้าน เช่น

- น้ำเสีย
- เสียงดัง
- ทัศนียภาพไม่เหมาะสม
- ยานพาหนะแออัด ถนนแคบเกิดอุบัติเหตุถึงกับชีวิตบ่อยครั้ง

สิ่งแวดล้อมในเขตชุมชนใกล้โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์

ชุมชนในเขตรั้วติดขอบ เกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน ประกอบด้วย

- ชุมชนชายวัด
- ชุมชนบ้านมอญ
- ชุมชนโคกขาม
- ชุมชนชายทะเลบางล่อน

บ้านเรือนส่วนมาก อาศัยอยู่ใกล้ ถนนพระบารมี ถนนสายพิศิษฐกรณ์ย์ ชุมชนทั้งหมด

หาดป่าตอง อีกด้านหนึ่ง ที่น่าเที่ยวชมตามธรรมชาติ คือ หาดกะหลิม เป็นทรายที่ปนกับหาดปะการัง หาดปะการัง เป็นแหล่งที่หากินของชุมชน บ้านกะหลิม ต้องออกหาปูหอย ในขณะที่น้ำลดแต่ ปัจจุบัน หาดนี้ถูกทำลายด้วยชาวบ้านเอง คือ ทำลายปะการัง ด้วยวิธีขุดหาสัตว์ ที่อาศัยอยู่ตามหินปะการัง ทำปะการังต้องตายเหลือแต่ซากปะการัง

สิ่งแวดล้อมที่ถูกเปลี่ยนแปลงมาจากโครงการ การปรับปรุง ภูมิทัศน์ แหล่งท่องเที่ยวของ ชายฝั่งหาดป่าตอง เป็นโครงการที่สำคัญที่ได้ รับการสนับสนุน งบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการ ภูเก็ตเมืองนานาชาติ ในปีงบประมาณ 2546 โดยแผนนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิทัศน์ หาดป่าตองให้คงไว้ ซึ่งสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีระบบนิเวศน์ ทางธรรมชาติ ที่สมดุล และที่สำคัญ ก็เพื่อที่จะพัฒนาให้หาดป่าตอง เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มาตรฐานระดับโลก ซึ่งมีการปรับปรุงตามโครงการดังนี้

- ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิทัศน์ หาดป่าตองฝั่งซ้ายถนนประชาชนเคราะห์
- ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิทัศน์ หาดป่าตองฝั่งขวา บริเวณสวนสาธารณะโลมา
- ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิทัศน์ หาดป่าตอง สองฝั่งถนนพระบารมี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศชายหาด

ระบบนิเวศ (Ecosystem)

วินัย วีระวัฒนานนท์ (2541 : 20 – 21) กล่าวว่า ในส่วนของโลกที่เป็น ที่กำเนิดและ ดำรงชีวิตอยู่ของสิ่งมีชีวิต ที่เรียกว่า ชีวบริเวณ (Biosystem) ตามปกติ จะมีความสูงหรือ ต่ำจากผิวโลกราว 3 - 5 กิโลเมตร ในชีวบริเวณ จะประกอบด้วย สิ่งมีชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นปัจจัยของชีวิตใน ส่วนของทรัพยากรธรรมชาติ จะประกอบด้วย พลังงาน และธาตุที่พร้อมจะเปลี่ยน เป็นอินทรีย์สาร กระบวนการที่เกิดขึ้น จะเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง ชีวิตกับ สิ่งแวดล้อม และระหว่างสิ่งมีชีวิต กับสิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการกำเนิด การดำรงอยู่ และการเคลื่อนย้ายของธาตุ และอินทรีย์ สารไปสู่สิ่งแวดล้อม และนำไปสู่ส่วน หรือร่างกายของสิ่งมีชีวิตในชุมชน ชีวบริเวณ ที่ก่อให้เกิดกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว ในบริเวณใด ๆ จะถูกเรียกว่า “ระบบนิเวศ”

(สารคดี 2541 : 22) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างสิ่งมีชีวิต กับสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ มีทั้งระบบนิเวศบนบกและ ระบบนิเวศ ในน้ำ ระบบนิเวศ หนึ่งประกอบด้วย แหล่งที่อยู่หนึ่ง แหล่ง หรือมากกว่าหนึ่งแหล่ง ดังนั้น ระบบนิเวศชายหาด เป็นระบบหนึ่งที่ เป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต ซึ่งได้แก่ พืช และสัตว์ นั่นเอง แต่สำหรับ ระบบนิเวศชายหาด ป่าตอง เป็นแหล่งทำกินของพี่น้อง ชาว ภูเก็ต รวมทั้งเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และสถานที่ท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ

ชายหาดจะมีลักษณะเป็น แนวสันทรายหลายแนว แนวที่ติดกับชายหาดมากที่สุด จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยลมพายุ และกระแสน้ำบนสันทราย ชั้นนอกนี้ มักปกคลุมไปด้วย ผักบุง ทะเล และเป็นชายหาด ถัดเข้าไป เป็นพื้นที่ราบซึ่งบางพื้นที่ อาจมีบางส่วน เป็นป่าพรุ หรือแอ่งน้ำใหญ่ด้วย ถัดเข้าไปอีกเป็นแนวสันทราย ชั้นใน ซึ่งมักปกคลุมด้วย สิ่ง ก่อสร้าง

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ในระบบนิเวศ หนึ่งจะประกอบไปด้วย ธาตุและพลังงาน แล้ว ยังอาจแบ่งส่วนประกอบที่สำคัญ ของระบบนิเวศออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบส่วนนี้ ได้แก่ แรง อุณหภูมิ ลม แรงดึงดูด ความกดอากาศ สภาพของดิน และลักษณะทางธรรมชาติในบริเวณนั้น
2. องค์ประกอบทางเคมี องค์ประกอบส่วนนี้ ได้แก่ คุณภาพของดิน น้ำ อากาศ และอาหาร ในบริเวณที่จะเกิดการดำรงชีวิตของพืชและสัตว์
3. องค์ประกอบทางชีวภาพ องค์ประกอบส่วนนี้ ได้แก่ สิ่งมีชีวิตที่ดำรงอยู่ ใน บริเวณเดียวกัน โดยสามารถก่อกล ต่อการดำรงชีวิตของกันและกัน ซึ่งได้แก่ พืชและสัตว์ ชนิดต่างๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าค่าย

แนวการจัดกิจกรรมค่าย

การเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นที่จะพัฒนา นักเรียนทั้งในด้านกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ เพื่อค้นหาความรู้สร้างความรู้ ด้วยตัวของนักเรียนเอง การเรียนสิ่งแวดล้อม ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะภายในห้องเรียนหรือ ห้องปฏิบัติการเท่านั้น นักเรียนสามารถเรียนรู้ จาก แหล่งเรียนรู้ และจากการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมในห้องเรียน และกิจกรรมนอก ห้องเรียน ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมกัน ปฏิบัติ และร่วมกันเรียนรู้จาก สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้สัมผัส เรียนรู้ด้วย ประสบการณ์ตรงที่เป็น สถานการณ์จริง จากแหล่งเรียนรู้ในธรรมชาติ และชุมชนมีโอกาส และเวลาในการทำกิจกรรม ที่หลากหลาย
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนากระบวนการคิดระดับสูง ได้แก่ การคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดวิพากวิจารณ์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ จากการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ คิดอย่างอิสระ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะ การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น ตลอดจนความสามารถในการร่วมมือ ร่วมใจ ในการเรียนรู้ และทำงานร่วมกันได้อย่างสร้างสรรค์
4. เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้นำ และการเป็นสมาชิกที่ดี และความสามารถในการตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล
5. เพื่อส่งเสริม และพัฒนา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาความรู้ และกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ในการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม
6. เพื่อปลูกฝัง ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เป็นไทย พร้อมทั้งจะ มีส่วนร่วมในการ พัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

รูปแบบของการจัดกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ค่ายการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ จัดได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นค่ายพักค้างและค่ายที่ไม่ต้องพักค้าง ใช้เวลาสั้น ๆ เป็นวัน หรือจัดค่ายระยะยาว เป็นสัปดาห์ เป็นเดือน กิจกรรมที่จัดในค่าย ก็อาจจัดเป็นกิจกรรม เฉพาะ หรือเป็นกิจกรรมผสมผสาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการจัดค่าย แต่ละครึ่ง กิจกรรมค่ายส่วนใหญ่ ที่จัดให้กับนักเรียน โดยทั่วไป ได้แก่

ค่ายสิ่งแวดล้อม

ค่ายอนุรักษ์ระบบนิเวศ

ฯลฯ

ขั้นตอนสำคัญในการจัดกิจกรรมค่าย

ในการจัดกิจกรรมค่าย แต่ละครั้ง มีภารกิจที่ต้องจัดทำ ที่เป็นรายละเอียดค่อนข้างมาก ต้องมีการวางแผนดำเนินการ อย่างดีและรอบคอบ จะทำให้การจัดกิจกรรมค่ายประสบความสำเร็จ ในที่นี้ จะเสนอแนะขั้นตอนในการจัดค่าย ดังนี้

1. การเตรียมก่อนจัดค่าย สิ่งที่ต้องจัดเตรียมได้แก่

- มีการปรึกษาหารือ กับผู้ร่วมงาน ทั้งภายในโรงเรียนและ บุคคลภายนอก ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนและ กำหนดรูปแบบ เนื้อหา และวัตถุประสงค์ ของการจัดค่าย และ สถานที่ที่จะจัดค่าย

- ศึกษารวบรวม ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสำรวจสถานที่ จัดค่ายล่วงหน้า เพื่อเตรียมกำหนดกิจกรรม และประมาณการเรื่องเวลา ที่จะต้องใช้ทำกิจกรรม เช่น ถ้าต้องการ จัด

ค่าย สิ่งแวดล้อม ก็ต้องหา สถานที่ที่เป็นสภาพ ธรรมชาติ ได้แก่ สวนป่า สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานแห่งชาติ

- จัดทำโครงการ ขออนุมัติจากผู้บังคับบัญชา

- วางแผน ช่วงเวลาในการจัดค่ายเป็น เรื่องสำคัญ ไม่ควรจัดค่ายในช่วง ฤดูฝน หรือในช่วงที่อากาศหนาวมาก เพราะอาจเกิดเจ็บป่วย และมีปัญหาในการทำกิจกรรมบางอย่าง

- เตรียมข้อมูลทางวิชาการ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัดต่าง ๆ ติดต่อบริษัท

- เตรียมแต่งตั้ง กรรมการและทำความเข้าใจ กับกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ หน้าที่ ต่าง ๆ กัน ได้แก่ ฝ่ายวิทยากร ฝ่ายนันทนาการ ฝ่ายอาหาร ฝ่ายพยาบาล ฝ่ายบริการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายสถานที่ ฝ่ายยานพาหนะ ฯลฯ

- ติดต่อขออนุญาต ผู้ปกครองของ นักเรียน ติดต่อสถานที่ศึกษา ดูงาน สถานที่จัดค่าย

- จัดประชุมทำความเข้าใจกับ นักเรียน เพื่อสร้างความพร้อมก่อน เข้าค่าย และให้นักเรียนเตรียมการเกี่ยวกับ เครื่องแต่งกาย ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องเตรียมล่วงหน้า

- จัดเตรียมอุปกรณ์ ที่ต้องใช้ในการทำกิจกรรมให้พร้อม

2. ช่วงกิจกรรมค่าย

- จัดกิจกรรมค่าย ตามที่วางแผนและ ตามกำหนดการที่วางไว้

- จัดให้นักเรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วม และมีโอกาสแสดงความสามารถ ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น และสนุกสนานตลอดการอยู่ค่าย

- ดูแลความเรียบร้อย ปลอดภัย ของนักเรียนตลอดการอยู่ค่าย

- มีการประชุมกรรมการ ทุกฝ่ายเป็นระยะ ตามความเหมาะสม เนื่องจากอาจต้องมีการปรับเปลี่ยน แก้ปัญหา เฉพาะหน้าเพื่อให้ กิจกรรมค่ายดำเนินไปอย่างราบรื่น

3. การประเมินผล เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมค่าย

- การประเมินผลงาน ของนักเรียนจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งประเมินโดย ครู และ

นักเรียน หรืออาจเชิญ บุคลากรในชุมชนมาร่วมประเมินด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ

- การประเมินผลการดำเนินงานของกระบวนการ แต่ละฝ่าย โดยใช้ข้อมูล จากความเห็นของนักเรียน และของกรรมการ เพื่อพิจารณา ข้อดี และข้อบกพร่อง และมีการเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

- การประเมินการ จัดกิจกรรม ทั้งด้านวิชาการ พัฒนาการและอื่น ๆ โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ พูดคุย และสังเกตนักเรียน ขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ

ผลการประเมินทั้งหมด ควรนำมาประมวล พิจารณา และสรุป สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดค่ายครั้งต่อไป

กิจกรรมในค่าย

กิจกรรมในค่าย ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมวิชาการ

จัดได้หลากหลาย แต่ควรเป็น กิจกรรมที่แตกต่างจาก การเรียนตามหลักสูตรปกติ กล่าวคือ กิจกรรมมีความอิสระ ทางความคิดพอสมควร เปิดโอกาส ให้นักเรียน ปฏิบัติมากที่สุด กิจกรรมที่มีความน่าสนใจ สนุก ท้าทาย และให้นักเรียนทุกคน ได้แสดงออกถึง ศักยภาพของ ตนเองอย่างเต็มที่

กิจกรรมทางวิชาการที่จัดในค่าย ได้แก่

กิจกรรมสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์

กิจกรรมสิ่งแวดล้อมทางทะเล

กิจกรรมแก้ปัญหา

กิจกรรมดูดาว

กิจกรรมดนตรี
 กิจกรรมศึกษาศรรมชาติ
 กิจกรรมพบนักวิทยาศาสตร์
 กิจกรรมศึกษาดูงาน
 กิจกรรมธรณีวิทยา
 กิจกรรมแข่งขันตอบปัญหา
 กิจกรรมสนุกกับอิเล็กทรอนิกส์
 ฯลฯ

กิจกรรมนันทนาการ

จัดได้หลากหลาย มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ สร้างความเป็นกลุ่ม เพื่อการผ่อนคลาย กิจกรรมนันทนาการ อาจจัดแทรกกิจกรรมวิชาการ เป็นระยะ ๆ หรือจัดเป็นการนันทนาการโดยเฉพาะ ได้แก่

- เกมต่าง ๆ
 - ร้องเพลง
 - เล่นละคร
 - แข่งขัน
 - ชมภาพยนตร์ วีดิทัศน์
 - กิจกรรมกายบริหาร
 - เต้นรำ
 - การละเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ
 - กีฬา
 - การแสดงรอบกองไฟ
- ฯลฯ

ในการจัดกิจกรรมค่าย แต่ละครั้ง ไม่จำเป็นต้องจัด กิจกรรมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่อาจเลือกกิจกรรม จากกลุ่มต่าง ๆ ผสมผสานกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ กลุ่มนักเรียน ระดับชั้น ระยะเวลา งบประมาณ วิทยากร ตลอดจน ปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้จัดค่ายต้องคำนึงถึง และจัดอย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของการจัดกิจกรรมค่าย ซึ่งจัดว่า เป็นกิจกรรมสำคัญที่จะสร้างเยาวชน ที่มีคุณภาพ ในสังคมไทย

เอกสารการเข้าค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ความสำคัญของการจัดค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การจัดค่าย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ นอกห้องเรียน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน กิจกรรมวิชาการ และกิจกรรมนันทนาการ ลักษณะเด่นของค่าย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะเน้นกิจกรรมที่ให้ ผู้เข้าค่าย ได้เผชิญปัญหา ฝึกการแก้ปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ โดยใช้ธรรมชาติเป็นสื่อ เพื่อการสร้างองค์ความรู้ และความคิด ระบยอดรวมทั้งให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการสร้างองค์ความรู้ เช่น กระบวนการสังเกต การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปผล

นอกจากนั้น กิจกรรมในค่าย เป็นการฝึกการอยู่ร่วมกัน มีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งก่อให้เกิดการประสาน สัมพันธ์ ทั้งในกิจกรรมของค่ายและ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน เป็นการฝึกการอยู่ร่วมกัน ในสังคม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจะเป็นการฝึกระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบ ต่อตนเอง และหมู่คณะ เพราะกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ต้องอยู่ในขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การจัดค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นวิธีการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับการ จัดการศึกษาตามแนวการปฏิรูป การเรียนรู้ เนื่องด้วยเป็นกิจกรรมที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กได้เรียนจาก ปัญหาที่อยากรู้เรียนจากสิ่งที่ นักเรียนสนใจ ผู้เรียนจึงเรียนรู้อย่าง มีความสุขตามศักยภาพของตนเอง

การจัดค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการศึกษา ในยุคปัจจุบัน หลายประการ คือ

1. การจัดค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สอดคล้องกับความ มุ่งหมายและหลักการ กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ พัฒนานักเรียน ให้สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย และ จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรม และวินัยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

2. ค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนการสอน

การจัดค่ายการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ เป็นการจัดกิจกรรม ให้นักเรียน ได้ฝึกคิดปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุง ตนเอง ได้ทำงานร่วมกันโดยเน้น กระบวนการกลุ่มการจัดการเรียน การสอน เชื่อมโยง กับสภาพชุมชน ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงานการจัดค่ายการท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์

แนวทางการดำเนินงานสำหรับ โรงเรียน หรือผู้เกี่ยวข้อง จะวางแผนการจัดค่าย การท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์ มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตลอดจนการดำเนินงาน จัดค่าย ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียน ได้เรียนรู้ การท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์ จากประสบการณ์ตรง ที่เป็นสภาพจริงจากแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ
2. เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงความสำคัญ ทางธรรมชาติ และมีจิตสำนึก ที่จะอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

จำนวนนักเรียน

จำนวนนักเรียนที่จัดเข้าค่าย ต้องมีความเหมาะสม กับจำนวนครู ที่จะต้องดูแล ได้ทั่วถึง โดยเฉลี่ยครู 1 คน ต่อนักเรียน 25 คน

การเลือกสถานที่

สถานที่ที่จะจัดค่าย การท่องเที่ยวเชียงอนุรักษ์ ผู้ดำเนินงาน ใช้บริเวณ ชายหาดในจังหวัด ภูเก็ตขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสม และความปลอดภัย

กิจกรรมที่จัดในค่ายการท่องเที่ยวเชียงอนุรักษ์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ นักเรียน เกิดการเรียนรู้ และมีทักษะ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ฝึกการคิด ฝึกการแก้ปัญหา ฝึกการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง กิจกรรมเหล่านี้ มีทั้งกิจกรรมเดี่ยวและ กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเป็นกิจกรรม ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึก ปฏิบัติจริง ด้วยตนเอง เด็กจะได้รับความรู้ไปพร้อม ๆ กับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ซึ่งกิจกรรมในค่ายการท่องเที่ยว เชียงอนุรักษ์ แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมกระตุ้นความสนใจ
2. กิจกรรมสำรวจหรือสัมผัสธรรมชาติ
3. กิจกรรมปฏิบัติการทดลอง

2. กิจกรรมนันทนาการ

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความ สนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียดส่งเสริมการแสดงออกความสามัคคี ความเป็นผู้นำ

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต โดยใช้เนื้อหาเรื่องสิ่งแวดล้อมสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งในการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
3. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต 1 ห้องเรียน 60 คน
กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 30 คน โดยใช้นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 1

การสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อย 5 กิจกรรม ดังนี้
กิจกรรมที่ 1 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
กิจกรรมที่ 2 ระบบนิเวศชายหาด
กิจกรรมที่ 3 สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
กิจกรรมที่ 4 ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ 5 แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต

2.1 แบบทดสอบความรู้หลังการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต (แบบทดสอบทำกิจกรรม ชุดละ 10 ข้อ)

2.2 แบบทดสอบหลังการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต (แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ)

3. แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1.1 เลือกเนื้อหาที่จะใช้สอนโดยให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เนื้อหา 5 เรื่อง ดังนี้

- สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
- ระบบนิเวศชายหาด
- สิ่งแวดล้อม และปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
- แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.2 ศึกษาวิธีการปฏิบัติกิจกรรมด้วยและวิธีการสร้างบทเรียนจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ

1.3 คัดเลือกกิจกรรม ผู้วิจัยได้จัดเนื้อหาและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต ออกเป็น 5 กิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

กิจกรรมที่ 2 ระบบนิเวศชายหาด

กิจกรรมที่ 3 สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ 4 ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่ 5 แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.4 สร้างกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 5 กิจกรรม ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมด 21 คาบ โดยแผนกิจกรรมค่ายประกอบไปด้วย

- ชื่อกิจกรรม
- คำชี้แจง อธิบายถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการศึกษาหาความรู้จากแผนกิจกรรมด้วย
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมระบุเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแล้วจากที่นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และทำแบบทดสอบ
- เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่บอกเวลาทั้งหมดในการศึกษาหาความรู้จากกิจกรรม
- สื่อการเรียน ระบุถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติ
- เนื้อหา จะเสนอความรู้ให้กับนักเรียน
- กิจกรรม เป็นส่วนที่กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนปฏิบัติตาม
- แบบฝึกหัด เป็นส่วนที่ให้นักเรียนปฏิบัติหลังปฏิบัติกิจกรรม

1.5 เสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศ ชายหาด ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความเหมาะสม ด้านเนื้อหา ภาษา จากนั้น ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

1.6 เสนอกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความเหมาะสม ด้านเนื้อหา ภาษา แล้วทำปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นจึงนำมาปรึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยทำกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ อ. กะทู้ จ. ภูเก็ต โดยการยกมา 1 ห้องเรียนจำนวน 30 คน

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 เรื่อง แบบทดสอบแบบ ปรนัย 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 60 ข้อ

2.3 เสนอแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ของเนื้อหา ภาษา และความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

3. แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด

3.2 สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด

3.3 นำข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ของเนื้อหา ภาษา และความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

3.4 นำข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยให้สอดคล้องระหว่างแบบวัดกับลักษณะพฤติกรรม แล้วนำข้อคำถามที่คัดเลือกไว้ จัดเป็นแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต

3.5 นำแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

4. **คู่มือครูประกอบกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์** ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างคู่มือครูประกอบกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ

4.2 นำคู่มือครูประกอบกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของขั้นตอน เนื้อหา ภาษา และความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท

4.3 นำคู่มือครูประกอบกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาด จังหวัดภูเก็ต ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของขั้นตอน เนื้อหา ภาษาและความเหมาะสม แล้วนำมาปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.4 นำคู่มือครูประกอบกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ตที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับครูผู้สอน

5. ข้อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านในด้านแผนการสอน ด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจสรุปโดยรวม ดังต่อไปนี้

- ควรตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- ปรับโจทย์และตัวเลือกให้เหมาะสม เช่น ไม่ควรมีตัวเลือกถูกทุกข้อมากเกินไปจะทำให้คำถามไม่มีคุณภาพ
- ควรแบ่งข้อคำถามออกเป็นด้านๆ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ด้านเนื้อหา ด้านวิทยากร ด้านวิธีการ ด้านสื่อประกอบ ด้านอื่นๆ เป็นต้น
- ใช้ภาษาที่อ่านง่ายและเข้าใจง่ายไม่ควรใช้ภาษาที่เป็นวิชาการมากเกินไป
- ให้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม ลงในคู่มือครูพร้อมทั้งเฉลยแบบทดสอบท้ายกิจกรรมและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) แบบแผนที่ใช้เป็นการวิจัยแบบ “One Group Pretest Post-test Design” (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540:60) ทดลองดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	\bar{X}	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	การสอบโดยกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด
T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนการปฏิบัติกิจกรรม
T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังการปฏิบัติกิจกรรม

2. วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทำการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย
 - แผนกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - แบบวัดความพึงพอใจหลังการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ

2. นำเครื่องมือที่ได้รับคำแนะนำ ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำกลุ่มตัวอย่างมา 1 ห้องเรียนจำนวน 30คน
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์และการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้นักเรียนฟังและแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่มกลุ่มละ 6คน โดยมี อาจารย์ดูแลกลุ่มละ 1คน
3. ผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมดูแลการวิจัยให้ดำเนินอย่างถูกต้อง

หลังจากนั้นได้ดำเนินการทดลองเป็นขั้นๆกล่าวคือ

1. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 1 คาบเรียน คาบละ 60 นาที โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งในการทดสอบก่อนเรียนของนัก

เรียนจะอยู่ในความดูแลของครู ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนนี้จะแยกออกจากกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหา จากกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ตที่ละกิจกรรมตามลำดับ โดยในแต่ละกิจกรรมให้เวลาศึกษาค้นคว้า 2 – 3 คาบ คาบละ 60 นาที และ 20 นาทีในการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมโดยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

อังคารที่ 20 มกราคม 2547	เวลา 09.00 – 10.00	- ทดสอบก่อนเรียน
	เวลา 10.00 – 12.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 1
	เวลา 13.00 – 16.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 2
พุธที่ 21 มกราคม 2547	เวลา 09.00 – 12.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 3
	เวลา 13.00 – 16.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 4
พฤหัสบดีที่ 22 มกราคม 2547	เวลา 10.00 – 14.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 5
	เวลา 15.00	- ทดลองหลังเรียน
	เวลา 16.00	- วัดความพึงพอใจในปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3. เมื่อดำเนินกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์จังหวัดภูเก็ตเสร็จแล้วได้ทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

4. หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์จังหวัดภูเก็ต

5. ตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์จังหวัดภูเก็ตแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์จังหวัดภูเก็ต โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อน

เรียนและหลังเรียนมาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จำนวนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต โดยนำคะแนนที่ได้มาหาคะแนนเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) จากสูตร (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536:59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

1.3 หาค่าความแปรปรวน (Variance) จากสูตร (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536:62-63)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบนิเวศน์ชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต โดยใช้เทคนิค 27% ของจุดเต็ม

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบนิเวศน์ชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต โดยใช้สูตร KR – 20 (Kuder – Richardson) (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536:168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \frac{\{1 - \sum pq\}}{S^2t}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนที่ทำได้ในข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนที่ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ 1 – p
	S^2t	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2.3 ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศน์ชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ตและกำหนดเป็นเกณฑ์ในการประเมินระดับความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 00 – 1.00 มีความพึงพอใจน้อยที่สุดต้องปรับปรุง

1.01 – 2.00 มีความพึงพอใจน้อย

2.01 – 3.00 มีความพึงพอใจปานกลาง

3.01 – 4.00 มีความพึงพอใจมาก

4.01 – 5.00 มีความพึงพอใจมากที่สุด

ผลของค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศน์ชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต ปรากฏดังตาราง 6

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ t-test

for dependent samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540:165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-test distribution
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น กระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS
for Windows และ Microsoft Excel 98

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกได้ทำการสร้างกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด และได้นำกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการพิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้อง ขั้นตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมาย เพื่อความเข้าใจตรงกัน ขอเสนอสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t -test distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในข้อหนึ่ง ๆ
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยเสนอตามความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศ ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏตาราง 2

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	df	t	p
ก่อนทดลอง	30	15.13	2.374			
หลังการทดลอง	30	20.20	2.759	29	14.389*	.000

$P \leq .05 =$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวคือ เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 15.13 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 20.20 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ตแตกต่างกัน

2. ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบ
นิเวศชาย หาดของนักเรียน โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต โดยแบ่งออก
เป็น 5 ด้าน (จำนวน 23 ข้อ) นักเรียนจำนวน 30คน

รายการ	ระดับความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ปรับปรุง (1)	
ด้านเนื้อหา						
1. ความยากง่ายของเนื้อหา	4	10	16	-	-	
2. เนื้อหามีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้น ม.1	7	18	5	-	-	
3. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	7	16	5	-	-	
4. ลำดับความต่อเนื่องของเนื้อหา	7	10	12	1	-	
5. ความเหมาะสมด้านเนื้อหากับเวลา	8	14	8	-	-	3.85
ด้านวิทยากร						
1. สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	7	12	10	1	-	
2. เทคนิคการถ่ายทอดความรู้เหมาะสมและน่าสนใจ	9	14	6	1	-	
3. ทักษะในการใช้สื่อประกอบการเรียน	10	13	5	2	-	
4. การสรุปประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนเข้าใจ	8	12	9	1	-	
5. บุคลิก / ท่าทาง / ภาษาที่ใช้	10	8	7	5	-	3.91
ด้านวิธีการ						
1. การอภิปราย	6	14	7	3	-	
2. การบรรยาย	7	13	7	3	-	
3. การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ	7	13	10	-	-	3.82
ด้านสื่อประกอบ						
1. ใบความรู้	16	11	3	-	-	
2. ใบงาน	12	13	5	-	-	
3. สถานที่จริง	19	8	3	-	-	4.40
ด้านอื่นๆ						
1. สถานที่ปฏิบัติกิจกรรม	15	12	3	-	-	
2. ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม(3วัน)	9	13	7	1	-	
3. บรรยากาศในการปฏิบัติกิจกรรมโดยรวม	11	13	6	-	-	
4. การอำนวยความสะดวกทั่วไป	10	14	6	-	-	
5. เอกสารที่แจกในการปฏิบัติกิจกรรม	11	14	4	-	-	
6. การได้รับความรู้หรือประโยชน์ในการปฏิบัติกิจกรรม	13	14	3	-	-	
7. ในภาพรวมคิดว่าหลักสูตรนี้เหมาะสมกับนักเรียน ระดับชั้น ม. 1 เพียงใด	13	11	6	-	-	4.19
ค่าเฉลี่ยรวม						4.04

จากตาราง 3 เป็นคะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต ซึ่งแบ่งข้อคำถามออกเป็นด้าน 5 ด้าน ด้านที่ 1 ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาโดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย3.85 ด้านที่ 2 ค่าเฉลี่ยด้านวิทยากรโดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ย3.91 ด้านที่ 3 ค่าเฉลี่ยด้านวิธีการโดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย3.82 ด้านที่ 4 ค่าเฉลี่ยด้านสื่อประกอบโดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านที่ 5 ค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆโดยรวมพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย4.19 และผลของคะแนนโดยรวมทั้ง 5 ด้านเฉลี่ยเท่ากับ4.04มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต สรุปผลการศึกษา ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต หลังจากร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนการปฏิบัติกิจกรรม
2. นักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต หลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .883

2.2 แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต เป็นแบบประเมิน 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) โดยได้ผ่านการตรวจแก้ไขด้านความถูกต้อง เหมาะสม การใช้ ภาษา และความสอดคล้องของเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

3. วิธีการดำเนินการทดลอง

3.1 เลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน โดยนำมาเข้าห้องเรียน

3.2 ผู้วิจัยได้เป็นผู้ควบคุมดูแลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม โดยมีอาจารย์ดูแลกลุ่มละ 1 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนดังต่อไปนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนเป็นเวลา 1 คาบเรียน คาบละ 60 นาที โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งในการทดลองก่อนเรียนของนักเรียนจะอยู่ในความดูแลของครู ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนนี้จะแยกออกจากกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายกิจกรรมให้นักเรียนฟัง

3. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ที่ละชุดตามลำดับ โดยในแต่ละชุดให้เวลาศึกษาค้นคว้า 3 คาบ คาบละ 60 นาที และ 20 นาทีในการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม ได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

อังคารที่ 20 มกราคม 2547	เวลา 09.00 – 10.00	- ทดสอบก่อนเรียน
	เวลา 10.00 – 12.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 1
	เวลา 13.00 – 16.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 2
พุธที่ 21 มกราคม 2547	เวลา 09.00 – 12.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 3
	เวลา 13.00 – 16.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 4
พฤหัสบดีที่ 22 มกราคม 2547	เวลา 10.00 – 14.00	- ทดลองใช้กิจกรรมที่ 5
	เวลา 15.00	- ทดลองหลังเรียน
	เวลา 16.00	- วัดความพึงพอใจในปฏิบัติ กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4. เมื่อดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เสร็จแล้วได้ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

5. หลังจากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ต

6. ตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เรื่องระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ตแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต โดยคิดเป็นร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์จังหวัดภูเก็ตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เฉลี่ย 20.20 คะแนน ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการปฏิบัติกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลคะแนนเฉลี่ยทั้ง 5 ด้านของความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต คือ

- 1) ด้านเนื้อหา เท่ากับ 3.85 คะแนน
- 2) ด้านวิทยากร เท่ากับ 3.91 คะแนน
- 3) ด้านวิธีการ 3.82 คะแนน
- 4) ด้านสื่อ 4.40 คะแนน
- 5) ด้านอื่นๆ 4.19 คะแนน

คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรม ทั้ง 5 ด้านคะแนนรวมทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ดังนั้นความพึงพอใจหลังปฏิบัติกิจกรรม สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการปฏิบัติกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่องระบบนิเวศชายหาด มีคะแนนเฉลี่ย 15.13 และผลการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีคะแนนเฉลี่ย 20.20 การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการปฏิบัติกิจกรรมมีคะแนนสูงกว่า การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้

ประการแรก กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นการเรียนรู้ นักเรียนมีความสนใจมากที่เนื้อหาเกี่ยวกับชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ โดยนักเรียนสามารถสัมผัสได้จริง มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมกับนักเรียน ทำให้ได้กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ประการที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบใหม่สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนด้วยวิธีการนี้ อีกทั้งกิจกรรมค่ายนี้ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้แทนคำบรรยายทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความผ่อนคลาย นักเรียนจึงสามารถจดจำเนื้อหาได้ดีกว่าการฟัง บรรยายเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรม และได้ประสบการณ์ตรงทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และยังช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานเพราะมีความรู้สึกว่าได้มาเรียนหนังสือ แต่มาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ได้สำรวจ ได้เดินทาง และได้ทำกิจกรรมหลากหลาย จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดความเครียดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา บุญคุ้ม (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสำรวจสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประการที่ 3 การแทรกกิจกรรมโดยใช้กระบวนการสืบเสาะในการค้นคว้าหาคำตอบอย่างเป็นขั้นตอนและมีสถานการณ์สิ่งเร้าต่าง ๆ คอยกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้า ฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยวิธี

การต่าง ๆ สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตัวเองอย่างมีระบบซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สูงขึ้น

ประการสุดท้าย นักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศน์ชายหาด มีการตรวจสอบความรู้อยู่เสมอจากการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม ซึ่งจัดเป็นแบบทดสอบย่อยเพื่อหาข้อบกพร่องของตนเองและเรียนรู้ที่จะแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนความรู้เดิมก่อนไปเรียนเนื้อหาใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนึ่งนุชกาพิภักดิ์ (2543 : 116) ที่พบว่าชุดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม เป็นการทบทวนความรู้อยู่เสมอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลักการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศน์ชายหาดสูงขึ้น

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้

ประการแรก กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้ผ่านการตรวจความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ มีการแทรกกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียน รู้และเข้าใจสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องเห็นความสำคัญ ของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์มากขึ้น

ประการที่สอง ภายในกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาโดยตลอด ทำให้ผู้เรียนชื่นชอบและสนุกสนานกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นช่วยดึงดูดความสนใจในการเรียนได้เป็นอย่างมาก

ประการสุดท้าย ด้วยกิจกรรมที่แทรกเนื้อหาอยู่ มีความหลากหลายมีการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้ามา อาทิ เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษาไทย นอกจากนี้กิจกรรมบางกิจกรรมมีการออกนอกสถานที่เพื่อสัมผัสกับสถานที่จริง เช่น ชายหาดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเขต ชุมชน และพื้นที่ขึ้นตามบริเวณชายหาด เป็นต้น ทำให้สนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์

1. ก่อนการนำกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดไปใช้ ควรศึกษาคู่มือครูให้ละเอียดก่อน เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการเรียนโดยใช้กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ครูควรอธิบายวิธีการปฏิบัติกิจกรรมกับนักเรียนให้ละเอียด เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถนำกิจกรรมข้อนี้ ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนในหน่วยเทศบาล หอสมุด ชุมชน กลุ่มเทศบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
4. เนื้อหาของกิจกรรมทั้ง 5 ชุด สามารถเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นหรือสภาพปัญหาที่มีอยู่ในชุมชนได้
5. สามารถนำรูปแบบของกิจกรรมทั้ง 5 ชุด เป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมขึ้นใหม่ในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรสร้างและพัฒนากิจกรรมให้มีเนื้อหาอื่น ๆ ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยไม่ยากจนเกินไป เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะการอ่าน ความรับผิดชอบ การมีกตมาธิ และเพื่อเป็นไปตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ควรมีการศึกษาดูผลการเรียนโดยใช้กิจกรรมค่ายนี้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ควรมีการศึกษาดูผลการเรียนโดยใช้กิจกรรมกับนักเรียนสายการศึกษาค้นคว้าอื่น ๆ เช่น สายอาชีวะ สายนาฏศิลป์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2539). *สรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ
หลักสูตรที่พึงประสงค์*. กรุงเทพฯ :คุรุสภา ลาตพรัว
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538,กันยายน) "นโยบาย และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์" *จุลสารการท่องเที่ยว* 14 (4) : 10
- (2540). ททท. *การวางแผนการท่องเที่ยว* 2541 - 2542
ถึงความสนใจทั่วโลก ธุรกิจการท่องเที่ยว . 9 (2)
- (2544). *คู่มือการท่องเที่ยวภูเก็ต*. กรุงเทพฯ : กองผลิต
อุปกรณ์โฆษณา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- (2546). *ECOTOURISM NETWORK* ชุมชนภาคใต้เร่ง
สานเครือข่ายการท่องเที่ยว เชนิเนค จดหมายข่าวการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- กฤษณา บุญคุ้ม (2534). *นักเรียนการศึกษา ผลการสอนโดยใช้วิธี การสำรวจ สิ่งแวดล้อม
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์ และเจตคติ ต่อสิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษา ปที่ 6* ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2539). *มาช่วยกันส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กันเถิด*.
เอกสารประกอบการสัมมนา พัฒนาท่องเที่ยวไทย ทิศทางที่ยั่งยืน ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- ป่าตองสารปีที่ 1 (2546). *กลุ่มพลังป่าตอง และเอกสาร เผยแพร่* กิจการเทศบาล
เมืองป่าตองภูเก็ต กองวิชาการ และแผนงานเทศบาลเมืองป่าตอง
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ (2540). *การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แผนและ นโยบาย*. *เอกสาร
ประกอบการบรรยาย เรื่อง การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ แผนและ นโยบาย* . กรุงเทพฯ :
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ (2534 , มกราคม – มีนาคม) "การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย
สิ่งแวดล้อม ศึกษา," *วารสาร สสวท*. 8 (14): 3 – 8

- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*
 กรุงเทพฯ: ภาควิชา วัตถุประสงค์และวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วรรณพร วณิชชานุกร (2540). *การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ Ecotourism* กรุงเทพฯ :
 กองวิชา การและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- วินัย วีระวัฒนานนท์ (2541). *สิ่งแวดล้อม และการพัฒนา* กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
- ศรีพร สมบุญธรรม (2537). *Ecotourism การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สัญลักษณ์ใหม่แห่ง*
ทศวรรษ เอกสารประกอบโครงการ การอบรมผู้นำเยาวชน เพื่อการอนุรักษ์
พิทักษ์การท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ 4 นิเวศสัญจร กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- สร้อยดี อาสารสรรพกิจ (2544). *สรุปผลการวิจัย เพื่อพัฒนาความพร้อมของธุรกิจนำเที่ยว*
เชิงนิเวศ ภาคเหนือตอนบน จุดสสารการท่องเที่ยว
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544). *สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา*
ที่ยั่งยืน กรุงเทพฯ :คุรุสภาลาดพร้าว
- สารคดี (2541). *เที่ยวทั่วไทยไปกับนายรอบรู้* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารคดี
- (2543). *เพื่อความเข้าใจในแผ่นดิน ภูเกิด* กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์สารคดี
- หนึ่งนุช กาฬภักดิ์ (2543). *การเปรียบเทียบ ความสามารถ ในการคิด ระดับสูง*
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในวิชา สังคมศึกษา จากการสอน โดยวิธีการศึกษา สำนวจสิ่งแวดล้อม
ท้องถิ่น กับการสอนตามคู่มือครู ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา)
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- อารมณ สุขเจริญ (2543). *การจัดกิจกรรมค่ายสำหรับครูผู้สอน ภูเกิด สำนักงาน*
ประถมศึกษาภูเกิด
- อุดม ดุจศรีวัชร (2543). *ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม* กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์

- Bard, Eugene Dwight. (1975, March). "Development of Variable – Step Programmed System Of Instruction for College Physical". *Dissertation Abstracts International*. 42(35) : 5947 – A.
- Ross, John A. (1988, August). "Sex – test Interactions In the Measurement of and Integrated Press Skill". *Research Science and Technological Education*. 36(6) : 193 – 204.
- Smith, Patty Temleton. (1994, January). "Instruction Method Effects on Student Attitude and Achievement". *Dissertation Abstract International*. 54(7) : 25 – 28.
- Strawiz, Barbara M. (1989, Noember). "The Effects of testing on Process Skill Achievement". *Journal Of Research in Science Teaching*. 52 (26) : 659 – 664.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- จดหมายราชการ



17 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวตติกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงก์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เบาลใจ และ อาจารย์ฉลลิกา โตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในครั้งนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายประสิทธิ์ เครือเสนห์ศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ ให้ นางสาวตติกร สุขเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศ โทรศัพท 02-3144163 ต่อ 303

มือถือ 01-8956592



/ ๗ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัด

เนื่องด้วย นางสาวตติกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียน โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เมาใจ และ อาจารย์ฉลลิกา โตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในครั้งนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายสมบูรณ์ ฐัยรักษ์ นักวิชาการสาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัดความพึงพอใจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบวัด ให้ นางสาวตติกร สุขเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3144163 ต่อ 303

มือถือ 01-8956592



/๒ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ แบบวัด และแผนการสอน

เนื่องด้วย นางสาวดิกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เมาใจ และ อาจารย์ฉลิลิกา ไตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ขวดีรัตน์ บัวซ้อน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และแผนการสอนกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และ อาจารย์อารมณ สุขเจริญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด แผนการสอนกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และแบบวัดความพึงพอใจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบทดสอบ แบบวัด และแผนการสอน ให้ นางสาวดิกร สุขเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-3144163 ต่อ 303

มือถือ 01-8956592



1๕ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ แบบวัด และแผนการสอน

เนื่องด้วย นางสาวติกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เบาลือ และ อาจารย์ฉลลิกา โตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในครั้งนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์มะลิวัลย์ วงษ์บุหศิริกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด แผนการสอนกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และแบบวัดความพึงพอใจ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบทดสอบ แบบวัด และแผนการสอน ให้ นางสาวติกร สุขเจริญ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

ที่ ศธ 0519.12/ร.ร.ร



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕/ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวติกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดลอม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เบาลใจ และ อาจารย์ฉลลิกา โตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในระหว่าง เดือนธันวาคม 2546 - มกราคม 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวติกร สุขเจริญ ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02-3144163 ต่อ 303

มือถือ 01-8956592

ที่ ศธ 0519.12/56 ๔



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔ ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นางสาวตติกร สุขเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดลอม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด ของนักเรียนโรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรจน์ เบาลใจ และ อาจารย์ฉลลิกา โตจินดา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวตติกร สุขเจริญ ได้เก็บข้อมูล ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรทัศน์ 02-3144163 ต่อ 303

มือถือ 01-8956592

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายประสิทธิ์ เครือเสนห์
ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต
2. นายสมบุญ อัยรักษ์
นักวิชาการสาธารณสุข
สาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต
3. อาจารย์วดีรัตน์ บัวซ้อ
อาจารย์ประจำหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์
4. อาจารย์อารมณี สุขเจริญ
อาจารย์ประจำหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงศ์
5. อาจารย์มะลิวัลย์ วงษ์บุปผศิริกุล
อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาไทยและนักวิชาการ
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา

ภาคผนวก ข.
ผลการวิเคราะห์

- ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- คะแนนการทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่าย

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ โดยใช้การวิเคราะห์แบบทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) เทคนิค 27% ของจุดศัพท์าน

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.48	.89	16	.34	.64
2	.36	.67	17	.40	.71
3	.42	.78	18	.38	.60
4	.48	.89	19	.32	.77
5	.49	.92	20	.42	.78
6	.44	.82	21	.42	.78
7	.40	.74	22	.38	.71
8	.38	.71	23	.36	.67
9	.51	.96	24	.36	.67
10	.48	.89	25	.42	.78
11	.46	.85	26	.48	.89
12	.36	.67	27	.44	.82
13	.46	.85	28	.36	.67
14	.48	.89	29	.38	.71
15	.34	.64	30	.46	.85

ค่าความยากง่าย (p) ควรอยู่ระหว่าง .20 - .80 (ถ้าต่ำกว่า .20 ถือว่าข้อสอบยากมาก ถ้าสูงกว่า .80 ถือว่า ข้อสอบง่ายมาก) ค่าอำนาจจำแนก (r) ควรอยู่ระหว่าง .20 - 1 (ถ้าต่ำกว่า .20 จะไม่สามารถจำแนกผู้เรียนได้) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่น .883

ตาราง 5 คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดย
กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด จำนวน 30 ข้อ

คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่าง	คนที่	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน	ผลต่าง
1	20	26	6	16	15	22	7
2	17	21	4	17	21	25	4
3	17	21	1	18	17	21	4
4	16	21	5	19	14	20	6
5	19	22	3	20	12	16	4
6	13	15	2	21	12	20	8
7	14	18	4	22	15	19	4
8	19	25	6	23	12	16	4
9	13	20	7	24	13	21	8
10	14	21	7	25	16	25	9
11	12	17	5	26	14	18	4
12	14	20	6	27	15	18	3
13	14	20	8	28	15	20	5
14	16	20	4	29	14	21	7
15	16	18	2	30	15	17	2

ตาราง 6 คะแนนแบบทดสอบท้ายกิจกรรม ชุดที่ 1 - 5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คนที่	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	รวม
1	10	6	8	8	8	40
2	8	7	9	10	9	43
3	10	5	8	6	7	36
4	8	8	6	8	8	38
5	9	6	8	8	8	40
6	6	7	7	7	8	35
7	9	8	8	9	9	43
8	9	5	6	4	8	32
9	9	9	8	9	10	45
10	8	6	9	9	10	42
11	10	6	7	10	10	43
12	8	7	8	8	10	41
13	7	7	7	9	10	40
14	7	7	6	7	9	36
15	7	6	6	9	8	36
16	8	5	6	8	8	35
17	10	6	8	6	8	38
18	9	6	9	9	9	42
19	8	7	8	9	9	41
20	9	6	7	9	9	40
21	10	6	8	9	9	42
22	9	8	7	9	8	41
23	7	6	8	9	10	40
24	8	9	6	8	10	41
25	7	7	7	9	10	40
26	9	6	6	7	10	38
27	8	8	6	8	10	40
28	9	3	7	10	6	35
29	5	6	6	8	10	35
30	7	5	6	8	6	32
รวม	248	194	216	248	264	1,170
เฉลี่ย	8.26	6.46	7.3	8.26	8.8	39
ร้อยละ	82.6	64.6	72	82.6	88	78

ตาราง 7 คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่าย โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน จำนวน
(23 ข้อ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุวรรณคีรีวงค์ จังหวัดภูเก็ต

คนที่	ตอนที่ 1				ตอนที่ 2
	เนื้อหา (25)	วิทยากร (25)	วิธีการ (15)	สื่อ (15)	ด้านอื่น ๆ (35)
1	19	20	15	15	32
2	15	18	12	15	33
3	19	20	10	14	32
4	18	21	13	14	28
5	15	17	9	12	26
6	18	20	16	13	27
7	20	25	12	15	29
8	21	23	13	15	32
9	21	21	14	15	30
10	24	24	13	15	32
11	18	21	9	14	24
12	21	22	13	13	34
13	22	23	12	14	30
14	18	18	11	9	27
15	15	15	8	15	30
16	15	15	9	9	21
17	17	23	13	13	28
18	19	17	12	13	30
19	18	20	12	12	31
20	24	20	15	15	22
21	19	19	12	14	28
22	17	19	11	10	21
23	20	16	11	13	29
24	24	19	13	15	30
25	20	18	10	14	32
26	18	17	11	13	31
27	17	18	6	10	28
28	22	18	8	11	25
29	19	20	15	15	32
30	15	18	12	15	33
เฉลี่ย	18.93	20.13	11.66	13.33	28.9
คะแนน	3.78	4.01	3.88	4.44	4.12

ภาคผนวก ค

- แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องระบบนิเวศชายหาด
- เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

**แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
เรื่องระบบนิเวศชายหาด สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1**

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงช่องที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมที่สุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปรับปรุง
ตอนที่ 1					
1. ความยากง่ายของเนื้อหา					
1.1 ความยากง่ายของเนื้อหา
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้น ม.1
1.3 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา
1.4 ลำดับความต่อเนื่องของเนื้อหา
1.5 ความเหมาะสมด้านเนื้อหากับเวลา
2. ด้านวิทยากร					
2.1 สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย
2.2 เทคนิคการถ่ายทอดความรู้เหมาะสมและน่าสนใจ
2.3 ทักษะในการใช้สื่อประกอบการเรียน
2.4 การสรุปประเด็นสำคัญให้ผู้เรียนเข้าใจ
2.5 บุคลิก / ท่าทาง / ภาษาที่ใช้
3. วิธีการ / รูปแบบกิจกรรม					
3.1 การอภิปราย
3.2 การบรรยาย
3.3 การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ
4. ด้านการใช้สื่อประกอบ					
4.1 ใบความรู้
4.2 ใบงาน
4.3 สถานที่จริง

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปรับปรุง
ตอนที่ 2					
สถานที่ปฏิบัติกิจกรรม
ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม (3 วัน)
บรรยากาศในการปฏิบัติกิจกรรมโดยรวม
การอำนวยความสะดวกทั่วไป
เอกสารที่แจกในการปฏิบัติกิจกรรม
การได้รับความรู้หรือประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรม
ในภาพรวมคิดว่าหลักสูตรนี้เหมาะสมกับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพียงใด

นักเรียนคิดว่านักเรียนได้รับความรู้ประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด

() มาก

() ปานกลาง

() น้อย

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง ระบบนิเวศน์ชายหาด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอกะตุ๋ จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ
คะแนนเต็ม 30 คะแนน ใช้เวลา 30 นาที
2. การตอบให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวจากตัวเลือก ก ข ค และ ง
แล้วทำเครื่องหมาย X ลงใน ของกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการ
3. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบฉบับนี้
4. หลังจากทำเสร็จ หรือหมดเวลาในการทำแบบทดสอบแล้วให้ส่งแบบทดสอบคืนผู้
ดำเนินกิจกรรมด้วย
5. การทดสอบครั้งนี้แม้จะไม่ได้นำผลการสอบไปตัดสินผลการเรียน ก็ขอความร่วมมือ
ทำแบบทดสอบด้วยความสามารถอย่างแท้จริง
6. ขอขอบคุณผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรมที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

1. ข้อความใดหมายถึงสิ่งแวดล้อม
 - ก. ดิน ฟ้า อากาศ สัตว์และพืช
 - ข. สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทุก ๆ อย่าง
 - ค. สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
 - ง. ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา
2. สิ่งแวดล้อมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่อะไรบ้าง
 - ก. สิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
 - ข. สิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
 - ค. สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
 - ง. สิ่งแวดล้อมที่มีมนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
3. พฤติกรรมใดถือว่าเป็นการสังเกตุสิ่งแวดล้อม
 - ก. ฟ้าช่วยเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม
 - ข. จากการทดลองพบว่าต้นไม้คายก๊าซออกซิเจนทำให้อากาศบริสุทธิ์
 - ค. แก้วช่วยปิดกั้นน้ำในโรงเรียน
 - ง. แววสังเกตุเห็นคนขโมยของในห้างสรรพสินค้า
4. การสงวนทรัพยากรป่าไม้มีความมุ่งหมายในเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. ป่าไม้
 - ข. ป้องกันน้ำท่วม
 - ค. ให้สัตว์ป่าอยู่อาศัย
 - ง. รักษาสภาพแวดล้อมให้สมดุล
5. ข้อใดจัดเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
 - ก. ป่าไม้
 - ข. เกาะพีพี
 - ค. ศิลปกรรมแหล่งวัตถุโบราณ
 - ง. ชายหาด
6. สิ่งแวดล้อมเป็นพิษหมายถึงสิ่งใด
 - ก. สิ่งที่ทำให้ธรรมชาติเสื่อมลง
 - ข. สิ่งที่ทำให้ธรรมชาติดีขึ้น
 - ค. สิ่งที่ทำให้มนุษย์อยู่ดีกินดี
 - ง. สิ่งที่ทำให้โลกเจริญขึ้น
7. การกระทำข้อใดที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นไปตามสภาพธรรมชาติตลอดไป
 - ก. ไม่ทำลายแต่ช่วยกันอนุรักษ์
 - ข. ทำลายแต่สร้างสิ่งทดแทน
 - ค. บำรุงรักษา อนุรักษ์ไม่ทำลาย
 - ง. บำรุงรักษาบางอย่าง

8. ข้อใดไม่เป็นองค์ประกอบของระบบนิเวศ

- | | |
|---------------------|----------------------|
| ก. กลุ่มผู้ผลิต | ข. กลุ่มผู้บริโภค |
| ค. กลุ่มผู้ย่อยสลาย | ง. กลุ่มธุรกิจโรงแรม |

9. การปรับปรุงพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวทำให้สิ่งถูกทำลาย

- | | |
|---------------------|----------------------|
| ก. ร้านค้า | ข. บ้านเรือน |
| ค. ทรัพยากรธรรมชาติ | ง. ที่พักผ่อนหย่อนใจ |

ระบบนิเวศชายหาด

10. ประโยชน์ที่ได้รับจากป่าชายเลนมากที่สุดคืออะไร

- | |
|---|
| ก. เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์ |
| ข. เป็นแหล่งดูดซับสารพิษจากทะเล |
| ค. ป้องกันการเกิดภัยธรรมชาติ |
| ง. เป็นที่วางไข่และอนุบาลตัวอ่อนของสัตว์น้ำ |

11. สิ่งใดที่จัดอยู่ในองค์ประกอบของชายหาด

- | | |
|----------------|-------------|
| ก. ผักบุ้งทะเล | ข. สาหร่าย |
| ค. แก้วน้ำ | ง. เรือเจ็ท |

12. พฤติกรรมของมนุษย์ในข้อใดที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงในอนาคต

- | | |
|----------------------|----------------------|
| ก. การปลูกข้าว | ข. การปลูกผักสวนครัว |
| ค. การตัดไม้ทำลายป่า | ง. การสร้างวัด |

13. การศึกษาระบบนิเวศชายหาดแห่งหนึ่งพบสิ่งมีชีวิต 3 ชนิด คือ ลูกเต่า ผักบุ้งทะเล นักกินปลาโดยลูกเต่าจะกินผักบุ้งทะเลนกจะกินลูกเต่า เป็นอาหารตามลำดับ พื้นที่นี้จะอยู่ในภาวะสมดุลต่อไปได้ ถ้าสิ่งมีชีวิตเหล่านี้มีจำนวนเท่าใด

- | |
|---|
| ก. นักกินปลามากที่สุด ผักบุ้งน้อยที่สุด |
| ข. ข. ลูกเต่ามากที่สุด ผักบุ้งน้อยที่สุด |
| ค. ผักบุ้งทะเล ลูกเต่า นักกินปลามีจำนวนเท่า ๆ กัน |
| ง. ง. ผักบุ้งมากที่สุด นักกินปลาน้อยที่สุด |

14. สาเหตุใดที่ทำให้ระบบนิเวศชายหาดในปัจจุบันถูกทำลาย

- | | |
|------------------------|---------------------|
| ก. ประชากรเพิ่มมากขึ้น | ข. เกิดอุทกภัย |
| ค. สัตว์เพิ่มขึ้น | ง. ฝนไม่ตกตามฤดูกาล |

สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว

15. ข้อใดเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคม (ที่มนุษย์สร้างขึ้น)
- | | |
|---------------|------------|
| ก. ภาษาพูด | ข. ต้นไม้ |
| ค. อาคารเรียน | ง. ไร่อ้อย |
16. วิธีแต่งงานจัดเป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในกลุ่มใด
- | | |
|-------------------------|---------------------------|
| ก. สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ | ข. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ |
| ค. สิ่งแวดล้อมทางสังคม | ง. สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม |
17. ปัญหาประชาชนไม่มีที่อยู่อาศัยการแก้ปัญหาในโครงการใดจะเกิดประโยชน์มากที่สุด
- | | |
|----------------------------------|-------------------------------------|
| ก. ให้อพยพไปอยู่ในพื้นที่ป่าสงวน | ข. จัดปฏิรูปที่ดินให้ทำกินและอาศัย |
| ค. จัดสร้างบ้านให้เช่าราคาถูก | ง. จัดโครงการบ้านเอื้ออาทรเพิ่มขึ้น |

ปัญหาและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

18. การจัดภูเก็ทให้เป็นเขตปลอดภาษีนักเรียนคิดว่าควรคำนึงถึงข้อใดก่อน
- | | |
|-------------------------------|------------------------------------|
| ก. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ | ข. ความสัมพันธ์ต่อประเทศเพื่อนบ้าน |
| ค. ปัญหายาเสพติดของวัยรุ่น | ง. งบประมาณแผ่นดิน |
19. ต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในบางฤดูกาล คือ
- | | |
|-------------------------|--|
| ก. สายน้ำเปลี่ยนทางเดิน | ข. ป่าไม้ถูกทำลายมาก |
| ค. กิจกรรมอุตสาหกรรม | ง. มีการกักเก็บน้ำไว้ที่ต้นเขื่อนมากเกินไป |
20. ถุงพลาสติกที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบันน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไรในปัจจุบัน
- | |
|--|
| ก. ให้โทษเพราะสลายตัวช้ายากแก่กำจัด |
| ข. ให้โทษเพราะเป็นสาเหตุให้เกิดมลพิษทางอากาศ |
| ค. เกิดประโยชน์เราจะช่วยเพิ่มปริมาณดินบริเวณนั้นเพิ่มมากขึ้น |
| ง. เกิดประโยชน์เพราะจุลินทรีย์ย่อยสลายพลาสติกได้ยากดังนั้นจึงไม่เกิดกลิ่นเหม็น |
21. ข้อใดเป็นพืชที่เกิดขึ้นบริเวณป่าชายเลน
- | | |
|---------------------|--------------------|
| ก. บัวบก | ข. ลำพูทะเล โกงกาง |
| ค. สาหร่ายหางกระรอก | ง. ทุปฤกษ์ |

22. การกำจัดขยะด้วยวิธีใดที่ทำให้เกิดมลพิษน้อยที่สุด

- ก. นำขยะไปเผา
ข. ทิ้งขยะลงบนพื้นดิน
ค. ซุกหลุมหรือบ่อฝังขยะ
ง. นำไปทิ้งในที่ห่างไกลชุมชน

แนวทางแก้ไขฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

23. การสร้างสวนสัตว์มีประโยชน์หลายประการยกเว้นข้อใด

- ก. เป็นแหล่งนันทนาการอย่างดี
ข. เป็นวิธีการเพาะขยายพันธุ์สัตว์อีกวิธีหนึ่ง
ค. เป็นการอนุรักษ์ที่ดีที่สุดเพื่อให้รอดพ้นจากการไล่ล่า
ง. เป็นการพักผ่อนที่สัปดาห์ที่มีอาการบาดเจ็บก่อนที่จะนำไปปล่อย

24. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออะไร

- ก. แสดงความจงรักภักดี
ข. เพิ่มจำนวนสัตว์ป่า
ค. เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้มากขึ้น
ง. ฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับมาสมบูรณ์

25. ข้อใดจัดเป็นการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- ก. เก็บก้อนหินสวย ๆ ไปไว้เป็นที่ระลึก
ข. เก็บเปลือกหอยชายทะเลไปทำงานประดิษฐ์
ค. เขียนชื่อเพื่อนลงบนหินที่น้ำตก
ง. เก็บเศษอิฐและกระเบื้องโบราณไปมอบให้กรมศิลปากร

26. สถานที่ใดที่ควรจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- ก. ภูเก็ตแฟนตาซี
ข. ดึกเก่า
ค. เกาะราชาใหญ่
ง. ศาลเจ้าปู่จ้อ

27. กิจกรรมที่ควรจัดให้อยู่ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- ก. เดินป่า ส่องเรือ
ข. ตีแบดบินตัน
ค. แข่งมอเตอร์ไซด์
ง. ละสมของป่า

28. การปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมืองป่าตองในปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมชายหาดถูกทำลาย ข้อใดเป็นแนวทางแก้ไขที่ดี

- ก. ทุกหน่วยงานร่วมมือกันอนุรักษ์สิ่งที่ยังไม่ถูกทำลาย
ข. ทุกหน่วยงานชื่นชมยินดี
ค. ทุกหน่วยงานร่วมมือกันคัดค้านอย่างรุนแรง
ง. เสนอผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

29. ดัชนีที่สำคัญที่ทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อมคือข้อใด
- ก. การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในชีวิตประจำวัน
 - ข. การใช้สารเคมีและยาฆ่าแมลงอย่างไม่ถูกวิธี
 - ค. การใช้เครื่องจักรแทนแรงงานมนุษย์และสัตว์
 - ง. การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของประชากรมนุษย์
30. ข้อใดจัดเป็นป่าสงวนทั้งหมด
- ก. แรด กวางผา สมเสร็จ
 - ข. สมัน เลียงผา เสือโคร่ง
 - ค. ควายป่า กระตู่ กูปรี
 - ข. เนื้อทราย ละอง กระจง
-

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

- | | |
|-------|-------|
| 1. ง | 16. ค |
| 2. ง | 17. ข |
| 3. ข | 18. ก |
| 4. ง | 19. ข |
| 5. ค | 20. ก |
| 6. ก | 21. ข |
| 7. ค | 22. ค |
| 8. ง | 23. ค |
| 9. ค | 24. ง |
| 10. ง | 25. ง |
| 11. ก | 26. ค |
| 12. ค | 27. ก |
| 13. ง | 28. ก |
| 14. ก | 29. ง |
| 15. ก | 30. ค |

ภาคผนวก ง

- แผนกิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 1 – 5
- แบบทดสอบท้ายกิจกรรม 1 – 5
- เฉลยแบบทดสอบท้ายกิจกรรม 1 – 5

แผนกิจกรรมค่ายที่ 1

เรื่อง สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

วัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมค่ายได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศใช้เวลาเขียน3ความ(180นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่ออุปกรณ์	เวลา	ภาพประเมินผล	หมายเหตุ
เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมค่ายสามารถ	1. ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศทั่วไป	1. ชมวีดิทัศน์เรื่องสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศทั่วไป	VDO-CD เรื่องสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	50 นาที	1. จากภาพสังเกต	
1. อธิบายความหมายของศัพท์ประกอบหน้าที่ต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศได้	2. ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์	2. หลังชมวีดิทัศน์ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปความหมายของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	แนวคิดทั่วไป -ใบงานที่ 1.1 -ใบความรู้ที่ 1.1	30 นาที	-ความสนใจ -การมีส่วนร่วมในกลุ่ม -การแสดงความความคิดเห็น	
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	3. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศทั้งหมดทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต	3. ครูแจกใบความรู้ที่ 1.1 ให้ให้นักเรียนให้เข้าใจแล้วตอบลงในใบงานที่ 1.1	-ใบงานที่ 1.2 -ใบความรู้ที่ 1.2	30 นาที	รายงานในกลุ่มใหญ่ 2. แบบทดสอบท้ายกิจกรรม	
3. บอกลักษณะสภาพแวดล้อมในปัจจุบันของชายหาดและบริเวณโดยรอบของชุมชนป่าตอง	4. สภาพแวดล้อมชายหาดบริเวณโดยรอบของชุมชนป่าตองในอดีตและปัจจุบัน	4. ครูแจกใบความรู้ที่ 1.2 ให้นักเรียนอ่านแล้วแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่มใหญ่ สรุปประเด็นที่ตกลงในใบงานที่ 1.2	-แบบทดสอบท้ายกิจกรรม 10 ข้อ	50 นาที	-แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์และแบบวัดความพึงพอใจ	
		5. แต่ละกลุ่มทำแบบทดสอบ 10 ข้อ 6. ผู้สอนตรวจคำตอบและสรุปผลงานจากกิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าใจ		10 นาที		

แผนกิจกรรมค่ายที่ 2

เรื่องระบบนิเวศชายหาด

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมค่ายได้รับความรู้ความเข้าใจ ถึงความสำคัญเกี่ยวกับระบบนิเวศชายหาดในชุมชนใช้เวลาเรียน4ชั่วโมง(240นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ, อุปกรณ์	เวลา	การประเมินผล	หมายเหตุ
เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมค่ายสามารถ	1. ความหมายของระบบนิเวศชายหาด	1. ปฏิบัติกิจกรรมโดยให้แต่ละกลุ่มเสียดอกภาพที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศชายหาดที่ผู้ดำเนินกิจกรรมเตรียมมาและปรึกษากันหรือว่าภาพนี้สัมพันธ์กับระบบนิเวศชายหาดอย่างไร	1.ภาพระบบนิเวศชายหาด -ทะเล -สัตว์ทะเล -ต้นไม้ -มนุษย์	20นาที	1.จากการสังเกต -ความสนใจ -การมีส่วนร่วมการอภิปรายแต่ละกลุ่ม	
2.บอกหน้าที่และความสำคัญของระบบนิเวศชายหาด	2. ความสำคัญของระบบนิเวศชายหาดที่มีต่อการดำรงชีวิต	2. ให้แต่ละกลุ่มคิดวางแผนนำเสนอการแสดงละครเกี่ยวกับภาพนั้น	2. กระดาษกราฟ ตรง(สีขาว) สถานที่จริง)	40 นาที	2. แบบทดสอบท้ายกิจกรรม	
3.อธิบายความสัมพันธ์ของระบบนิเวศชายหาดกับชุมชนได้	3. ความสัมพันธ์ของระบบนิเวศชายหาดในชุมชนป่าตอง	3. ให้แต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นต่อละครและอภิปรายว่าได้ความรู้จะไรจากกิจกรรมนี้		20 นาที		
		4. แบ่งกลุ่มเพื่อสำรวจสถานที่ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศชายหาดในชุมชนป่าตอง	-ใบงาน2.1 -ใบความรู้2	120 นาที		
		5. ให้แต่ละกลุ่มสรุปอภิปรายความสัมพันธ์และผู้ดำเนินกิจกรรมสรุป	-แบบทดสอบท้ายกิจกรรมที่2	20 นาที		
		6. ทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมและเฉลยแบบทดสอบ		40 นาที		

แผนกิจกรรมค่ายที่ 3

เรื่อง สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ, อุปกรณ์	เวลา	การประเมินผล	หมายเหตุ
<p>เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมสามารถ</p> <p>1.อธิบายความหมาย องค์ประกอบและหน้าที่สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>2.อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>3.แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมของชุมชนที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน</p>	<p>1.สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ประเภทต่างๆ ทั้งกายภาพและสังคม</p> <p>2.ความสำคัญ ของสิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>3.สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>4.สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>5.สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>6.สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น</p>	<p>1.ฟังบรรยาย ร่วมกิจกรรมจากวิทยากรและแบ่งกลุ่ม</p> <p>2.วิทยากรแนะนำให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ข้อควรปฏิบัติในการออกสำรวจพื้นที่และแนะนำสภาพเส้นทาง</p> <p>3.วิทยากรให้นักเรียนสำรวจสภาพแวดล้อมและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนขนาดใหญ่</p> <p>4.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการสำรวจเตรียมนำเสนอผลการสำรวจ</p> <p>5.ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสำรวจโดยกล่าวเรื่องประกอบภาพ</p> <p>6.ทำแบบทดสอบแต่ละเขต</p>	<p>-ใบความรู้3 ใบงาน3.1</p> <p>-ประสบการณ์ตรง (สถานที่จริง)</p> <p>-ใบงาน3.2</p> <p>-ใบงาน3.3</p> <p>-กระดาษวาดภาพ</p> <p>-สี</p> <p>-แบบทดสอบ</p> <p>-ท้ายกิจกรรม</p>	<p>30นาที</p> <p>20นาที</p> <p>180นาที</p> <p>20นาที</p> <p>30นาที</p> <p>20นาที</p>	<p>1.จากการสังเกต</p> <p>-ความสนใจ</p> <p>-การมีส่วนร่วม</p> <p>-การแสดงความคิดเห็น</p> <p>2.แบบวัดผลสัมฤทธิ์แต่ละแบบ</p> <p>วัดความพึงพอใจ</p>	<p>สถานที่สามารถเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม</p>

แผนกิจกรรมค่ายที่4

เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง(120 นาที)

เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ, อุปกรณ์	เวลา	ภาพประเมินผล	หมายเหตุ
1.ปัญหาความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อม ที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อการดำรงชีวิตในชุมชน	1.ฟังบรรยายเรื่องปัญหาความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว 2.เข้ากลุ่มและปฏิบัติงานตามใบงานที่ 4.1 3.ดำเนินกิจกรรมโต้วาทีโดยแบ่งออกเป็น 3กลุ่ม คือ ฝ่ายเสนอ ฝ่ายค้าน และกรรมการในหัวข้อว่าวิถีชีวิตในอดีตกับปัจจุบันใครมีส่วนทำให้เกิดปัญหาความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมมากกว่ากัน	-ใบงานที่4.1 -ใบความรู้ที่4 แบบทดสอบท้ายกิจกรรมที่4	20 นาที	1.จากการสังเกต -ความสนใจ -การมีส่วนร่วม -การวิเคราะห์และประเมินปัญหา 2.แบบทดสอบท้ายกิจกรรม -แบบทดสอบ	
2.สภาพความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมในชุมชนป่าดงที่ก่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยว	ปัญหาความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อม		60 นาที		
3.สาเหตุที่ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย	4.ทำแบบทดสอบและเฉลย		20 นาที		

แผนกิจกรรมรายสัปดาห์ที่ 5

เรื่อง แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการทำห้องเขียวเชิงอนุรักษ์

จุดประสงค์ทั่วไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมเกิดความภาคภูมิใจในการดูแลอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยเน้นแนวทางการป้องกันที่สามารถปฏิบัติจริงได้ด้วยตัวเองใช้เวลาเรียน 7 ชั่วโมง (420 นาที)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ อุปกรณ์	เวลา	การประเมินผล	หมายเหตุ
เพื่อให้ผู้ปฏิบัติกิจกรรมสามารถ 1. เสนอวิธีแก้ไขและป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ 2. อธิบายความหมายการห้องเขียวเชิงอนุรักษ์ได้ 3. ปฏิบัติกิจกรรมการทำห้องเขียวเชิงอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้อง 4. ทำงานเป็นกลุ่มและรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้	1. แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - การถนอมรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม - การอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม 2. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยเชิงอนุรักษ์	1. ชม VCD การทำห้องเขียวเชิงอนุรักษ์และสรุปเรื่องการทำห้องเขียวเชิงอนุรักษ์ 2. วิพากษ์บรรยายและสรุปเรื่อง 3. แบ่งกลุ่มสำรวจสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศขยายหาทวีปดินชุมชนใกล้เคียงโดยให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการทำห้องเขียวเชิงอนุรักษ์ในระหว่างการทำออกสำรวจแจกใบรายชื่อสิ่งของที่ต้องค้นหาในบริเวณที่กำหนดไว้ในใบงานที่ 5.1 4. วิพากษ์และนักเรียนไปรวมกันที่หน้าป่าตองแล้วร่วมกันสรุปสภาพแวดล้อมบริเวณที่สำรวจรวมทั้งเชื่อมโยงสู่การฟื้นฟูอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในบริเวณที่สำรวจ	VCD เรื่องการทำห้องเขียว - ใบงานที่ 5.1 - ใบความรู้ที่ 5 - ใบงานที่ 5.2 - แบบทดสอบท้ายกิจกรรม กิจกรรม	30 นาที 30 นาที 250 นาที 60 นาที	1. จากการทำสังเกต - ความสนใจ - การมีส่วนร่วม - การนำเสนอผลงาน 2. แบบทดสอบท้ายกิจกรรม - แบบทดสอบ	

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ, อุปกรณ์	เวลา	การประเมินผล	หมายเหตุ
		5. แต่ละกลุ่มปฏิบัติตามใบงานที่ 5.2 6. ทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรม 7. เปรียบแบบทดสอบ		30 นาที 10 นาที 10 นาที		

คำชี้แจง

ก่อนที่จะสอนด้วยกิจกรรมค่าย ต่อไปนี้ผู้สอนควรทำความเข้าใจรายละเอียดในคำชี้แจงก่อน

กิจกรรมค่ายที่จะได้ศึกษาต่อไปนี้ เรียกว่า กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. ระบบนิเวศชายหาด
3. สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
5. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การสอนด้วยกิจกรรมค่ายเป็นการเรียนการสอนที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมและควรปฏิบัติตามคำชี้แจงดังนี้

1. แผนกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศใช้เวลาเรียน 3 ชม. (180 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมค่ายศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมที่ 1 ให้เข้าใจ
3. เตรียมใบความรู้(เนื้อหา)ใบงาน สื่อ อุปกรณ์ตามแผนกิจกรรมให้พร้อมก่อนดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม
4. เตรียมสถานที่ และเครื่องเล่น CD
5. ประเมินผลผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมพร้อมตรวจแบบทดสอบ

ใบความรู้ 1.1

ความหมายและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

ความหมายของสิ่งแวดล้อม

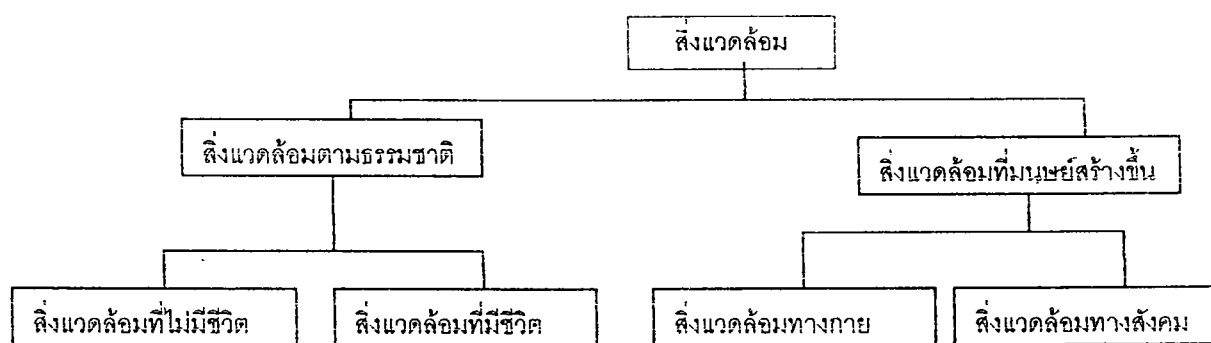
สิ่งแวดล้อม(Environment) หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ล้อมรอบตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตนับตั้งแต่ คน สัตว์ ดิน น้ำ ต้นไม้ ภูเขา ตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่นอาคารที่อยู่อาศัย ถนนหนทาง โรงงานอุตสาหกรรม สิ่งก่อสร้าง สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ นอกจากนั้นยังหมายรวมไปถึงสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน เช่น ชนบทธรรมนิยม ประเพณี ศิลปะ-วัฒนธรรม ความเชื่อ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับคนเราทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ

สถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงขึ้นตามลำดับ มนุษย์จึงควรศึกษาและทำความเข้าใจกับลักษณะโครงสร้างและผลกระทบของสิ่งแวดล้อมต่อสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในแนวคิดเรื่องระบบนิเวศวิทยา เพราะทุกชีวิตที่เกิดบนโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการดำรงชีวิต การศึกษาเรื่องนี้จะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึก เพื่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน เสริมสร้างให้รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด เพื่อให้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอยู่ยั่งยืนตลอดไป

ชนิดของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังรูป 1 คือ

1. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติแบ่งย่อยได้เป็น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ
2. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งแบ่งย่อยออกได้เป็น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม



รูปที่ 1 โครงสร้างของสิ่งแวดล้อม

คุณสมบัติของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปมีคุณสมบัติต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทมีเอกลักษณ์เฉพาะ โดยสามารถบอกชื่อสิ่งนั้นๆ ได้ เช่นมนุษย์ สัตว์ พืช อาคาร รถยนต์ เครื่องบิน
2. สิ่งแวดล้อมจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เสมอจะไม่อยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง เช่น มนุษย์กับสัตว์ มนุษย์กับสังคม สัตว์กับพืช ปลากับน้ำ
3. สิ่งแวดล้อมประเภทหนึ่งต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมอื่นเสมอ เช่น มนุษย์ต้องการอาหาร สัตว์ต้องการพืช เป็นอาหาร พืชต้องการแสงอาทิตย์สังเคราะห์อาหาร

4. สิ่งแวดล้อมทั้งหลายมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นเสมือนลูกโซ่ เมื่อสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ถูกทำลายจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า ย่อมมีผลกระทบต่อสภาพหลายของหน้าดิน เกิดความแห้งแล้ง อุทกภัย น้ำท่วมฉับพลันและ อากาศแปรปรวน เป็นต้น
5. สิ่งแวดล้อมแต่ละประเภท มีความคงทนและเปราะบางต่อการถูกกระทบกระเทือนแตกต่างกัน บางประเภทอาจคงทนได้ดี ในขณะที่บางประเภทเสื่อมสลายได้ง่าย
6. สิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น สัตว์เกิดมาแล้วมีการเจริญเติบโตท้ายสุดก็ตายไป มีน้ำท่วมแล้วก็มีน้ำแห้ง มีร้อนแล้วก็มีหนาว

ระบบนิเวศ หมายถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของชีวิตคน พืช สัตว์ และสิ่งที่ไม่มีชีวิตต่างๆ ในแหล่งน้ำ
อาศัยอยู่ โดยดำเนินไปในลักษณะที่สมดุลกัน

องค์ประกอบของระบบนิเวศ

ระบบนิเวศมีส่วนประกอบสำคัญ ๆ 2 อย่างคือ

1. องค์ประกอบที่ไม่มีชีวิต (Abiotic Components) ได้แก่ สิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - ก. สารอนินทรีย์ เป็นสารที่มาจากสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจมาจากพืชหรือสัตว์ก็ได้ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ไนโตรเจน โปรตีน เกลือแร่ เป็นต้น สารอนินทรีย์มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต
 - ข. สารอินทรีย์ เป็นสารที่ไม่ได้มาจากสิ่งมีชีวิตใดๆทั้งสิ้น เช่น ออกซิเจน น้ำ คาร์บอนไดออกไซด์ เป็นต้น แต่ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต
 - ค. สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต เช่น ที่อยู่อาศัย อากาศ ท้องฟ้า ฯลฯ
2. องค์ประกอบที่มีชีวิต (Biotic Components) ได้แก่สิ่งมีชีวิตทั้งหมด ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - ก. ผู้ผลิต (Producer) คือ สิ่งมีชีวิตที่สร้างอาหารขึ้นมาได้เอง ด้วยการสังเคราะห์แสง ได้แก่พืชที่มีสีเขียว ยังมีพืชบางชนิด เช่นต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง ต้นแขนงนายพราน ซึ่งนอกจากจะสร้างอาหารเองแล้วยังดักจับแมลงเป็นอาหารได้ด้วย ก็จัดเป็น ผู้ผลิตด้วย
 - ข. ผู้บริโภค (Consumer) คือสิ่งมีชีวิตที่สร้างอาหารเองไม่ได้ต้องรับสิ่งมีชีวิตอื่นเป็นอาหาร

ความสมดุลของระบบนิเวศ

ระบบนิเวศจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมี 2 แบบคือ

1. แบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นการเปลี่ยนแปลงช้าๆตามธรรมชาติ ต้องใช้เวลานานจึงจะเห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน เช่น ที่ดินร้าง
2. แบบกระทันหัน เป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจึงส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อมมากอาจจะทำให้ระบบนิเวศเสียสมดุลได้ เช่น ไฟไหม้ป่า น้ำท่วม แผ่นดินไหว ฯลฯ สิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงให้ได้เพื่อความอยู่รอด

ใบความรู้ 1.2

สภาพแวดล้อมทั่วไปในชุมชนป่าตอง

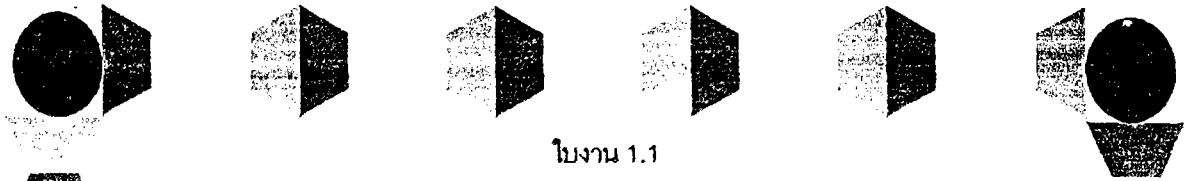
สภาพปัญหา

ชุมชนป่าตองมีสภาพปัญหาทั่วไปดังนี้

1. ปัญหาชุมชนแออัด คือ การสร้างบ้านเช่า ในลักษณะที่ไม่มีระเบียบและขาดมาตรฐานทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม
2. น้ำเสีย ส่วนมากมาจากร้านค้าและผู้ประกอบการที่ขาดความรับผิดชอบ
3. เสียงดังจากยานพาหนะและสถานบริการต่างๆ เช่นคาราโอเกะยามค่ำคืน
4. ทศนิยมภาพจากธรรมชาติหมดไป มีร้านค้า โรงแรม รีสอร์ทและสถานบริการต่างๆเกิดขึ้น
5. ถนนคับแคบแต่ยานพาหนะมากทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อย บางครั้งถึงกับเสียชีวิต
6. ขยะมูลฝอยตามเขตชุมชนและเขตเทศบาลล้นถึง มีปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยในบริเวณนั้น
7. ป่าไม้และแหล่งน้ำลำธารถูกทำลายเพื่อสร้างอาคารสถานที่ในเชิงธุรกิจ
8. การย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยเข้ามาทำมาหากินอยู่ในเขตตำบลป่าตองและเขตใกล้เคียง
9. ประชาชนไม่เคารพกฎหมายบ้านเมือง
10. ครอบครัวขยายตัวเนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้น



DROP US A NOTE



ใบงาน 1.1

“คำสั่ง”

1. สมาชิกกลุ่มช่วยกัน สรุปความหมายของคำว่า “สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ” ตามความเข้าใจของสมาชิก
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีต่อการดำรงชีวิตและบอกสภาพแวดล้อมปัจจุบันในชุมชนป่าตอง
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอข้อมูลต่อกลุ่มใหญ่พร้อมจดบันทึก

ใบงาน 1.2

“คำสั่ง”

ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 1.2 แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. อภิปรายปัญหาทั่วไปของชุมชนป่าตองแล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1.2

บันทึก

.....

.....

2. ให้นักเรียนแก้ไขปัญหาที่นักเรียนคิดว่าแก้ไขได้ของชุมชนป่าตองตามความเข้าใจ

.....

.....

.....

.....



แบบทดสอบท้ายกิจกรรมที่ 1
เรื่อง สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที ข้อละ 1 นาที

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยตอบลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า " สิ่งแวดล้อม"
 - ก. ดิน น้ำ อากาศ
 - ข. สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
 - ค. ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเรา
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อมของมนุษย์คือข้อใด
 - ก. น้ำท่วม
 - ข. ฝนตกตามฤดูกาล
 - ค. อากาศสดใสไร้มลพิษ
 - ง. เกิดศัตรูพืชในไร่ผลไม้
3. ในการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ต้องอาศัยปัจจัยใดเป็นสำคัญ
 - ก. สิ่งแวดล้อม
 - ข. ระบบนิเวศ
 - ค. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
 - ง. อาคารสถานที่
4. การเกิดอุทกภัยแต่ละครั้งในประเทศไทยสาเหตุมาจากสิ่งใด
 - ก. การเห็นแก่ตัวของประชาชน
 - ข. ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาป่าให้สมบูรณ์
 - ค. การทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
 - ง. ไม่มีเครื่องมือการหยุดยั้งการทำลายของมนุษย์

5. สาเหตุใดที่ทำให้ชุมชนสาเหตุใดที่ทำให้ชุมชนป่าตองแออัด
- การย้ายถิ่นที่อยู่
 - มีแหล่งทำกินมาก
 - มีคนต่างชาติเข้ามาปีละมากๆ
 - ถูกทุกข้อ
6. เราจะแก้ปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในชุมชนป่าตองได้อย่างไร
- สร้างบ้านเรือนเพิ่มขึ้น
 - ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว
 - จัดให้มีโรงเรียนในชุมชนน้อยที่สุด
 - ถูกทุกข้อ
7. ประชาชนไม่เคารพกฎหมายบ้านเมืองจะมีผลต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศอย่างไร
- สิ่งแวดล้อมดีขึ้นเรื่อยๆ
 - สัตว์ที่อาศัยบริเวณนั้นเพิ่มปริมาณมากขึ้น
 - อากาศไม่เป็นพิษ
 - เกิดภัยธรรมชาติอย่างใหญ่หลวง
8. ข้อใดเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมในเขตชุมชนป่าตอง
- การสร้างบ้านอย่างสวยงามและเป็นระเบียบ
 - สร้างบ่อน้ำบำบัดน้ำเสียทุกครั้งเรือน
 - ทำไร่ในเขตสปก. 4-01
 - บุกเบิกภูเกิดเพื่อสร้างบ้านและโรงแรม
9. ตามโครงการปฏิรูปทัศนียภาพเขตชุมชนชายหาดของเทศบาลเมืองป่าตองทำให้สิ่งใดถูกทำลาย
- ธรรมชาติ
 - บ้านเรือน
 - ร้านค้า
 - ที่พักผ่อนหย่อนใจ
10. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนตามข้อใด
- ทำให้ชุมชนมีความทันสมัยในด้านเทคโนโลยี
 - ประชากรในชุมชนลดลงอย่างถาวร
 - เป็นมรดกทางธรรมชาติสืบทอด
 - ไม่มีข้อใดถูก

คำชี้แจง

ก่อนที่จะสอนด้วยกิจกรรมค่าย ต่อไปนี้ผู้สอนควรทำความเข้าใจรายละเอียดในคำชี้แจงก่อน

กิจกรรมค่ายที่จะได้ศึกษาต่อไปนี้ เรียกว่า กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. ระบบนิเวศชายหาด
3. สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
5. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การสอนด้วยกิจกรรมค่ายเป็นการเรียนการสอนที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมและควรปฏิบัติตามคำชี้แจงดังนี้

1. แผนกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ระบบนิเวศชายหาดใช้เวลาเรียน 4 ชม. (240 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมค่ายศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมที่ 2 ให้เข้าใจ
3. เตรียมใบความรู้(เนื้อหา)ใบงาน สื่อ อุปกรณ์ตามแผนกิจกรรมให้พร้อมดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม
4. สำรวจเส้นทางและเตรียมสถานที่
5. ประเมินผลผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมพร้อมเฉลยแบบทดสอบ

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด

ระบบนิเวศ (Ecosystem) หมายถึงบริเวณที่สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ร่วมกันกับสิ่งแวดล้อมทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ระบบนิเวศ เป็นโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างๆ กับสิ่งแวดล้อมที่สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นดำรงอยู่

ระบบนิเวศบนพื้นดิน ระบบนิเวศบกเป็นระบบนิเวศที่สำคัญในกระบวนการผลิตปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว รวมถึงป่าไม้ธรรมชาติ ป่าพรุ ปัจจุบันเกิดปัญหาต่างๆมากมายจากการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศที่ขาดการวางแผนนั่นเอง

ระบบนิเวศชายฝั่ง เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำรวมถึงแหล่งทรัพยากรอื่นๆ เช่น บริเวณชายฝั่ง ตะวันออก เป็นระบบนิเวศป่าชายเลน หญ้าทะเล ส่วนชายฝั่งตะวันตกเป็นแหล่งปะการังและหาดทรายอันสวยงามเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ระบบนิเวศชายหาด ชายหาด หมายถึงพื้นที่ๆ อยู่ระหว่างระดับน้ำลงต่ำสุดและระดับน้ำขึ้นสูงสุด อันเกิดจากคลื่นและลม โดยเฉลี่ยในฤดูมรสุม ยกเว้นในกรณีที่เกิดวาตภัย แนวที่ระดับน้ำขึ้นสูงสุดนี้ โดยทั่วไปจะกำหนดด้วยแนวหน้าผา สันทราย หรือสิ่งก่อสร้างโดยมนุษย์ ชายหาดนั้นเกิดขึ้นจากการสะสมของตะกอนต่างๆ ที่ไม่ยึดตัวกันแน่นซึ่งถูกพัดพามาสู่ฝั่งและรวมตัวเป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ กัน โดยการเคลื่อนไหวของน้ำซึ่งเกิดจากแรงคลื่น ตะกอนเหล่านี้มีขนาดแตกต่างกันตั้งแต่เป็นเศษหินแตกๆ จนถึงทรายเม็ดละเอียดและโคลน ส่วนประกอบของตะกอนที่รวมตัวกันเป็นชายหาด โดยทั่วไปมักจะแตกต่างกันไป ตามระดับความสูงของพื้นที่

ชายหาดไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างถาวร แต่เป็นสภาพภูมิประเทศที่มีการกัดเซาะและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หรือ มีการงอกเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบนชายหาดเป็นการตอบสนองต่อกระบวนการที่กระทำจากบริเวณภายนอกชายหาด ซึ่งกระบวนการกัดเซาะหรือการงอกนี้สามารถเกิดขึ้นบริเวณหินโสโครกนอกชายฝั่งและกระแสน้ำ เช่นเดียวกับสันทรายบนแผ่นดินซึ่งมีผลต่อวัฏจักรการกัดเซาะและการพอกพูนของพื้นที่ชายหาด เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความสมดุลและไม่สมดุลกัน ระหว่างการพอกพูนและการกัดเซาะที่เกิดขึ้นในบริเวณนั้นเท่าที่พบส่วนมาก แรงที่ทำให้เกิดการกัดเซาะในพื้นที่ชายหาดมักจะมีมากกว่าที่ทำให้เกิดการพอกพูนของพื้นที่

หน้าที่ของชายหาด

1. ชายหาดทำหน้าที่เป็นเขตแดนกันระหว่างทะเลกับแนวชายฝั่ง
2. เป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ เช่น ผักบุ้งทะเล และปูลม เป็นต้น
3. เป็นฐานพลังงานเพื่อสนับสนุนสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆ ที่อาศัยอยู่โดยเป็นแหล่งอาหารให้กับสัตว์ที่กรองสารอาหารออกจากทราย เช่น หอยสองฝาและหอยฝาเดียวที่อาศัยอยู่บริเวณชายหาด
4. ในระดับสูงสุดของสายใยอาหาร ชายหาดเป็นแหล่งพลังงานของนกและปลาทะเลหลายชนิด

ประโยชน์ของชายหาด

1. ทราบจากหาดเป็นวัสดุก่อสร้างที่สำคัญ
2. เป็นแหล่งทำเหมืองแร่โลหะหนัก
3. เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว
4. เป็นแหล่งก่อสร้างท่าเรือ ทำเทียบเรือขนาดใหญ่
5. เป็นที่วางไข่ของเต่าทะเล
6. เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์

แนวทางในการอนุรักษ์ชายหาด

1. ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการตัดสินใจต่างๆในการวางแผนจัดการ สามารถกระทำได้ดีและถูกต้องสำหรับพื้นที่นั้นๆ
2. กำหนดแนวถอยร่นของอาคารก่อนทำการก่อสร้าง
3. เมื่อมีการก่อสร้างสิ่งกีดขวางขนาดใหญ่ซึ่งจะกีดขวางกระบวนการทางธรรมชาติในการลำเลียงทรายเข้าสู่ชายฝั่ง ควรจะมีการเว้นช่องว่างไว้เพียงพอเพื่อให้ทรายผ่านได้
4. ใช้วิธีแก้ปัญหาอย่างนุ่มนวล แทนที่จะใช้วิธีเชิงก้าวร้าวในการแก้ปัญหา
5. รักษาลักษณะแนวสันทรายที่สำคัญ
6. ห้ามทำเหมืองทรายจากเนินทราย ชายหาด หรือบริเวณใกล้เคียงกับชายฝั่งที่มีการท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจ หรือที่อาศัยของพืชและสัตว์
7. ถ้าพายุทำให้ชายหาดเปลี่ยนแปลงไปควรปล่อยให้ธรรมชาติกลับคืนมาสู่สภาพเดิมโดยธรรมชาติเอง

หาดทรายชายฝั่งทะเลอันดามันมีเสียงเอี้ยต้อตามจังหวะที่เท้าหรือวัสดุอื่นใดสัมผัสเป็นเหตุให้ทรายแห้งเสียดสีกัน มีเสียงเกิดขึ้น จึงได้สมญานามว่าหาดทรายร้องเพลง

ปัจจุบันสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ตามชายฝั่งก็หดหายไป ทั้งนี้อาจถูกรบกวนด้วยแสงไฟจากโรงแรมและสถานบริการต่างๆ เต่าทะเล หอยจึกจัน และปลาโลมา เมื่ออดีตเคยเข้ามาหาอาหารแถวชายฝั่งให้คนได้เห็นบ่อยๆแต่ปัจจุบันหาดูได้ยากมากแม้แต่ป่าชายหาดก็ถูกเปลี่ยนเป็นสวนหย่อมให้เห็นตลอดหาด

ระบบนิเวศชายหาดจึงได้ถูกเปลี่ยนไปตามระยะเวลาและความเจริญทางด้านวัตถุ ต่อมาประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายหาดได้คิดตั้งชุมชนชายหาดขึ้นมา เพื่อช่วยรักษาและอนุรักษ์ชายหาดป่าตองให้สะอาดอยู่ตลอดไปโดยความสนับสนุนของเทศบาลเมืองป่าตองนั่นเอง





"คำสั่ง"

ใบงาน 2.1



สมาชิกทุกคนในกลุ่ม สํารวจและบันทึกสิ่งที่พบเห็นจากบริเวณ.....
(เลือกบันทึกเฉพาะสิ่งเกี่ยวกับระบบนิเวศชายหาด)

ช่วยกันรวบรวมผลการสำรวจของสมาชิกแล้วอธิบายความหมายของระบบนิเวศชายหาด
ตามความเข้าใจและเหตุผล

ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ที่ 2 ให้เข้าใจแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

ระบบนิเวศชายหาด

หมายถึง.....

.....

สิ่งมีชีวิตใดบ้างที่ได้รับประโยชน์จากระบบนิเวศชายหาดและได้รับประโยชน์อย่างไรจงอธิบายตาม
ความเข้าใจ

.....

ใบงาน 2.2

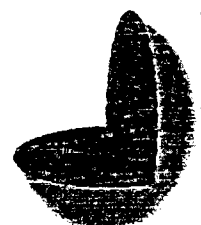
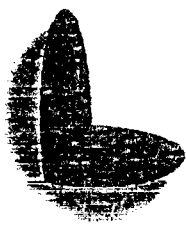
"คำสั่ง"

1. รวบรวมความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์จากการทำกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง
กับระบบนิเวศชายหาดแล้วตัวแทนกลุ่มนำเสนอและร่วมกันอภิปรายกับกลุ่มอื่นๆ

2. หัวข้อการอภิปรายแบ่งเป็น 2 หัวข้อคือ

-หน้าที่ และความสำคัญ

-ความสัมพันธ์ของระบบนิเวศชายหาดกับชุมชน



แบบทดสอบท้ายกิจกรรมที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ระบบนิเวศบกหรือพื้นดินมีประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตอย่างไร
 - ก. เป็นแหล่งผลิตปัจจัย 4 ให้แก่สิ่งมีชีวิต
 - ข. เป็นแหล่งอาศัยของมนุษย์อย่างเดียว
 - ค. เป็นแหล่งอาหารของสัตว์อย่างเดียว
 - ง. เป็นแหล่งบริโภคอย่างเดียว
2. ข้อใดเป็นความหมายของระบบนิเวศชายหาด
 - ก. พื้นที่ที่อยู่เหนือระดับทะเล
 - ข. พื้นที่ที่อยู่ระหว่างระดับน้ำลงต่ำสุด
 - ค. พื้นที่ซึ่งอยู่ระหว่างระดับน้ำขึ้นสูงสุด
 - ง. พื้นที่ที่อยู่ระหว่างระดับน้ำลงต่ำสุดกับขึ้นสูงสุด
3. ฤดูที่ทำให้ชายหาดเปลี่ยนแปลงไปตามคลื่นและลมไม่เหมาะกับการท่องเที่ยวได้แก่

ก. ฤดูแล้ง	ข. ฤดูมรสุม
ค. ฤดูหนาว	ง. แล้งแต่ธรรมชาติ
4. ชายหาดมีประโยชน์ต่อมนุษย์ในด้านใดบ้าง
 - ก. เป็นเขตกันระหว่างทะเลกับชายฝั่ง
 - ข. เป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์
 - ค. เป็นที่สะสมพลังงานความร้อน
 - ง. ข้อ ก. และข้อ ข. ถูก
5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของชายหาด

ก. ทราบเป็นวัสดุใช้ก่อสร้าง	ข. เป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำ
จ. เป็นที่อยู่ของมนุษย์	ง. เป็นแหล่งค้าขาย
6. นิเวศชายหาดมีความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างไร
 - ก. เป็นแหล่งอาหารของมนุษย์อย่างเดียว
 - ข. เป็นแหล่งอาหารของสัตว์อย่างเดียว
 - ค. เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชอย่างเดียว
 - ง. เป็นแหล่งอาหารและสถานที่ท่องเที่ยว

7. พืชและสัตว์ข้อใดอาศัยอยู่ตามชายหาด
- เต่า - ผักบุ้งทะเล
 - นก - ผักบุ้งทะเล
 - ปู - ผักบุ้งทะเล
 - หอย - สาหร่าย
8. หาดทรายในข้อใดเมื่อเดินแล้วมีเสียงดังเอี๊ยด-อ๊าด
- หาดป่าตอง
 - หาดบางเทา
 - หาดกมลา
 - หาดกะรน
9. การจัดระเบียบของท้องถิ่นในหาดป่าตองเป็นหน้าที่ของใคร
- ชุมชนป่าตอง
 - ชุมชนชายหาด
 - เทศบาลป่าตอง
 - ประชาชนทั่วไป
10. หาดป่าตองปัจจุบันถูกทำลายอย่างรุนแรงจนไม่เหลือสภาพธรรมชาติเหมือนเดิมเป็นสาเหตุมาจากอิทธิพลใด
- ลม
 - พายุ
 - คลื่น
 - มนุษย์



คำชี้แจง

ก่อนที่จะสอนด้วยกิจกรรมค่าย ต่อไปนี้ผู้สอนควรทำความเข้าใจรายละเอียดในคำชี้แจงก่อน

กิจกรรมค่ายที่จะได้ศึกษาต่อไปนี้ เรียกว่า กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. ระบบนิเวศชายหาด
3. สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
5. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การสอนด้วยกิจกรรมค่ายเป็นการเรียนการสอนที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมและควรปฏิบัติตามคำชี้แจงดังนี้

1. แผนกิจกรรมที่ 3 เรื่อง สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวใช้เวลาเรียน 5 ชม. (300 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมค่ายศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมที่ 3 ให้เข้าใจ
3. เตรียมใบความรู้(เนื้อหา)ใบงาน สื่อ อุปกรณ์ตามแผนกิจกรรมให้พร้อมก่อนการปฏิบัติกิจกรรม
4. สำรวจสถานที่ที่จะใช้ปฏิบัติกิจกรรมและเตรียมสถานที่
5. ประเมินผลผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมพร้อมเฉลยแบบทดสอบ

ใบความรู้ 3

สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว

1. **สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น** หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นจากการสร้างของมนุษย์ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ ทั้งที่จับต้องมองเห็นได้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รถยนต์และชนิดที่ไม่มีตัวตนจับต้องไม่ได้ เช่น ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ

จากการที่ประชากรโลกมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 19 และ 20 นั้น ทำให้มนุษย์ต้องมีการปฏิวัติกรรมในการดำรงชีพที่เน้นความเป็นธรรมชาติมากขึ้น และเพื่อการมีชีวิตอยู่ร่วมกันและมีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยได้ตามสภาพความเปลี่ยนแปลงของโลกนั้น สร้างสิ่งแวดล้อมใหม่ขึ้น อาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2. **สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ** หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม สามารถจับต้องได้ มนุษย์ได้สร้างระบบแวดล้อมขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับกลุ่มของตนเอง ทำให้เหมือนว่ามนุษย์มีอำนาจเหนือระบบนิเวศ มนุษย์สามารถตั้งถิ่นฐานได้เกือบทุกภูมิประเทศ ทุกภูมิอากาศ มนุษย์รู้จักปรับธรรมชาติและปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม แม้แต่ในด้านการเจริญพันธุ์มนุษย์รู้จักควบคุมการเกิดมากกว่าการตาย

เพื่อความสะดวกสบายและความอยู่รอดของมนุษย์ มนุษย์ได้สร้างสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น ถนน เขื่อน อาคาร ที่พักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่ มนุษย์เจตนาทำขึ้น เพื่อจะให้ได้ผลผลิตที่จะอำนวยความสะดวกแก่การดำรงชีวิตของตน แต่ในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมย่อมทำให้เกิดผลเสียแก่สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ไม่ได้ตั้งใจทำขึ้น เช่น เกิดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหาเขม่าควันพิษที่ลอยขึ้นไปในบรรยากาศ มีการทิ้งสารเคมีลงในดิน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นทำให้เกิดสิ่งต่างๆ ดังนี้คือ

ก. **สังคมเมือง** เกิดจากการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วทำให้ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมเพื่อการอยู่อาศัยมากขึ้น ประชากรบางกลุ่มต้องอยู่รวมกันแออัดในพื้นที่จำกัด ในบางครั้งการอยู่ในพื้นที่ที่คับคั่งยังไม่เพียงพอกับปริมาณของประชากรบางกลุ่ม จำต้องอยู่อย่างแออัดในแนวตั้ง ที่เรียกว่า แฟลต และมีสิ่งแวดล้อมอย่างไร้ที่ควรจะต้องปรับตัวให้ได้ เช่น พฤติกรรมในการดำรงชีวิตครอบครัว เพื่อนฝูงและสังคม

ข. **ความเจริญทางด้านวัตถุ** เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายและยกฐานะของมนุษย์ในการดำเนินชีวิตในระดับต่างๆ เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ ที่ทำให้เกิดการแบ่งชั้นวรรณะทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นบ้าน เครื่องใช้ไฟฟ้า เพชรนิลจินดา ซึ่งล้วนทำให้ชีวิตมนุษย์เกิดความสะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว จะต้องมีความก้าวหน้าทางด้านวัตถุมาก สำหรับลักษณะของสังคมไทยในปัจจุบันนี้แนวโน้มว่า ความก้าวหน้าทางวัตถุเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ในขณะที่ศีลธรรมในจิตใจลดต่ำลง วัฒนธรรมทางด้านวัตถุจึงไม่ได้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดและต้องรู้จักรักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีควบคู่กันไปด้วย

ค. **ศิลปกรรมและโบราณวัตถุ** ซึ่งเป็นมรดกทางด้านวัฒนธรรม เป็นหลักฐานของความเจริญรุ่งเรือง และแสดงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติให้โดดเด่นและมีศักดิ์ศรียิ่งขึ้น ศิลปวัตถุทั้งที่เป็นจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ถือเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความต่อเนื่องจากวัฒนธรรมในอดีตถึงปัจจุบัน

2.2. **สิ่งแวดล้อมทางสังคม** หรือสิ่งแวดล้อมที่จับต้องไม่ได้ เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน ซึ่งอาจเรียกว่า สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรม สถาบันทางสังคม กระบวนการทางสังคม และระเบียบของสังคมในแต่ละกลุ่มชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วยให้มนุษย์ดีขึ้นทำให้สังคมสงบเรียบร้อยดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมใหญ่ได้ด้วยความสะดวกสบายและมีความปลอดภัย

ก. **วัฒนธรรม** เป็นแบบอย่างการดำรงชีวิตที่มีความหมายกว้างขวางรวมทั้งศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะและวรรณคดี ซึ่งนับเป็นวัฒนธรรมทางจิตใจ ทำให้มนุษย์มีความสุข เป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์และความเจริญของงานที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้นและกระทำสืบต่อกันมาเป็นมรดกตกทอดไปสู่ชนรุ่นหลัง เป็นมรดกทางสังคมในการครองตนและครองชีวิต

ข. **ประเพณี** คือสิ่งที่สังคมยึดถือและประพฤติปฏิบัติเป็นประจำในชีวิต เช่นการกราบไหว้ผู้ใหญ่ บิดามารดา การแต่งกายสุภาพในสถานที่ราชการ ส่วนวัฒนธรรมที่เป็นประเพณีคือ แบบแผนของการประพฤติปฏิบัติและการกระทำที่คนในกลุ่มเดียวกัน ยึดถือเป็นหลักในการทำกิจกรรมต่างๆของชีวิตที่อยู่ร่วมกัน เช่น พิธีแต่งงาน เป็นต้น



ใบงาน 3.1

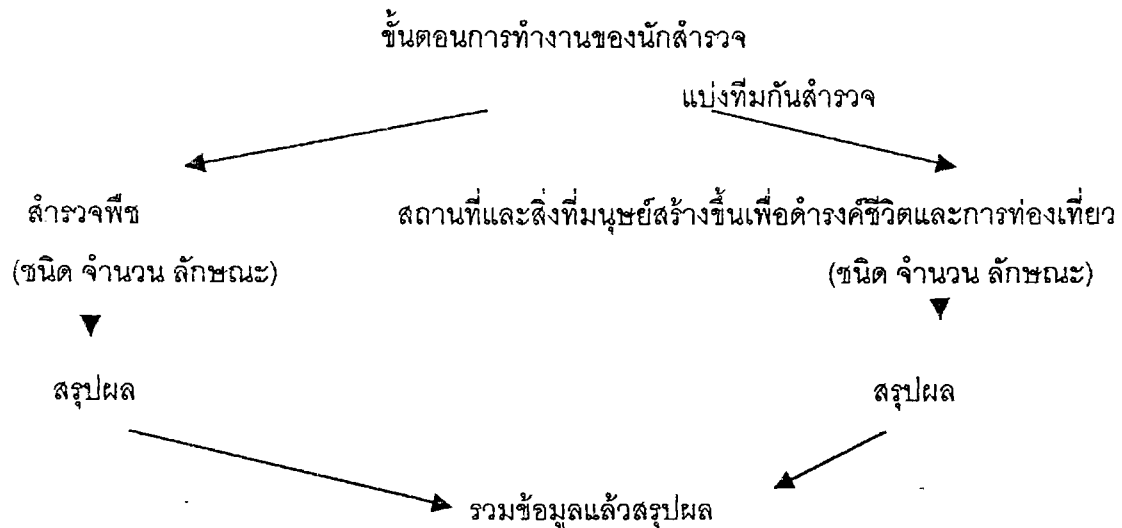
"คำสั่ง"

1. ฟังบรรยายจากวิทยากร (คนในพื้นที่) 1 คน
2. แบ่งกลุ่มๆละ 6 คน
3. แต่ละกลุ่มแยกกันเข้าพบวิทยากร เพื่อพูดคุยและสัมภาษณ์เก็บข้อมูลตามที่ได้
รับมอบหมาย 20 นาที

ใบงาน 3.2

"คำสั่ง"

1. ในแต่ละกลุ่มให้วางแผนแบ่งทีมสำรวจ พี่ช สถานที่และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อ
การดำรงชีวิตและการท่องเที่ยว ดังนี้



การสำรวจพืช

1. จำแนกชนิดและจำนวนของต้นไม้
2. วัดความสูงของต้นไม้(โดยการคะเน)
3. บันทึกข้อมูล
4. สรุปผล

การสำรวจสถานที่และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น

1. สำรวจจำนวนและลักษณะ
ของสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น
2. บันทึกข้อมูล
3. สรุปผล

แบบบันทึก

ลำดับที่	ชนิดของพืช	จำนวน	ลักษณะ

แบบสำรวจสถานที่

ลำดับที่	สถานที่	จำนวน	ลักษณะ

ใบงาน 3.3

"คำสั่ง"

1. สรุปผลการสำรวจเป็นภาพวาดพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม
ลงในกระดาษที่เตรียมให้
บันทึก

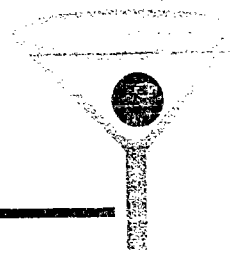
2. เสนอเล่าเรื่องประกอบภาพ

แบบทดสอบท้ายกิจกรรม ที่3

เรื่องสิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. "ภาษาใต้ การแต่งกายด้วยผ้าปาเต๊ะ, ถนอม, เขื่อนบางวาด" จัดเป็นสิ่งแวดล้อมประเภทใด
- | | |
|---------------------------|----------------------------------|
| ก. สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ | ข. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ |
| ค. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ | ง. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น |
2. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น
- | | |
|----------------------|-----------|
| ก. สวนสมุนไพรมะพร้าว | ข. ชายหาด |
| ค. ห้างสรรพสินค้า | ง. โรงแรม |
3. ข้อใดเป็นจริงมากที่สุด
- | | |
|--|---|
| ก. ครอบครัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ | ข. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นเท่านั้น |
| ค. ทรัพยากรเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ | ง. เขื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้น |
4. สถาบันคู่ใด มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพประชากรมากที่สุด
- | | |
|-----------------------|----------------------|
| ก. การปกครอง ครอบครัว | ข. เศรษฐกิจ การศึกษา |
| ค. ศาสนา ครอบครัว | ง. การศึกษา ครอบครัว |
5. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
- | | |
|-------------------|--------------------|
| ก. เครื่องแต่งกาย | ข. ภาษาพูด |
| ค. น้ำตก | ง. ประเพณีสงกรานต์ |
6. ข้อใด ไม่ใช่ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
- | | |
|-------------------|--------------|
| ก. อุโมงค์ | ข. ร้านอาหาร |
| ค. สำนักงานที่ดิน | ง. วัดฉลอง |
7. ทรัพยากรใดที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน
- | | |
|--------------------------|-----------------|
| ก. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ | ข. หมู่เกาะพีพี |
| ค. วัดพระทอง | ง. สวนสัตว์ |



8. สถานที่ท่องเที่ยวต่อไปนี้ข้อใดดึงดูดชาวต่างชาติมากที่สุด

ก. แหลมพรหมเทพ

ข. ชายหาด

ค. ดิสนักเก็ต

ง. บาร์เหล่า

9. สถานที่ท่องเที่ยวของหาดป่าตองที่มีชื่อคือ ซอย.บางลา แต่นักท่องเที่ยวมักจะเรียกอีกชื่อว่าอะไร

ก. สีสลมป่าตอง

ข. เซนเตอร์พอยด์ป่าตอง

ค. พัฒนพงษ์ป่าตอง

ง. ถนนข้าวสารป่าตอง

10. การคมนาคมแบบใดที่ยังไม่บุกเบิกเป็นทางการแน่นอนในจังหวัดภูเก็ต

ก. รถไฟ

ข. รถทัวร์

ค. เครื่องบิน

ง. เรือ

.....



คำชี้แจง

ก่อนที่จะสอนด้วยกิจกรรมค่าย ต่อไปนี้ผู้สอนควรทำความเข้าใจรายละเอียดในคำชี้แจงก่อน

กิจกรรมค่ายที่จะได้ศึกษาต่อไปนี้ เรียกว่า กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. ระบบนิเวศชายหาด
3. สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
5. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การสอนด้วยกิจกรรมค่ายเป็นการเรียนการสอนที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมและควรปฏิบัติตามคำชี้แจงดังนี้

1. แผนกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว 2 ชม. (120 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมค่ายศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมที่ 4 ให้เข้าใจ
3. เตรียมใบความรู้(เนื้อหา)ใบงาน สื่อ อุปกรณ์ตามแผนกิจกรรมให้พร้อมก่อนดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม
4. เตรียมสถานที่
5. ประเมินผลผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมพร้อมเฉลยแบบทดสอบ

ใบความรู้ 4

ปัญหาและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

สิ่งแวดล้อมบางอย่างเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นและสร้างขึ้นด้วยฝีมือของมนุษย์ ได้แก่ อาคาร บ้านเรือน ยานพาหนะ เสื้อผ้า ถนน เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ทว่าในปัจจุบันสิ่งแวดล้อมบางอย่างกำลังเป็นปัญหาสำคัญต่อร่างกาย จิตใจ และการดำเนินชีวิตของมนุษย์ อย่างที่เรียกกันว่า " สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ" ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดจากการกระทำของมนุษย์นั่นเองจนมีผลทำให้คนบางคนเจ็บป่วย

หาดป่าตองเป็นหาดที่มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากที่สุดในจังหวัดภูเก็ต ปัจจุบันหาดป่าตอง มีค่าครองชีพที่สูงขึ้นซ้ำของแพงขึ้นจากการเป็นเมืองท่องเที่ยว ทำให้คนท้องถิ่นพลอยได้รับผลกระทบ ส่วนหนึ่งจึงไม่ยินยอมต่อการเปลี่ยนแปลงในก้าวปัจจุบันของป่าตอง แต่สำหรับคนท้องถิ่นอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งทำมาหากินกับธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องด้วยการท่องเที่ยวพร้อมพอใจ อย่างไรก็ตาม คนป่าตองของลัทธิตระหนักว่าความเป็นป่าตอง คือความงามของธรรมชาติและหาดทรายชายทะเล

หาดป่าตองได้ชื่อว่าเป็นหาดที่มีนักท่องเที่ยวคึกคักมากที่สุดในภูเก็ตและมีคนต่างชาติมาขายแรงงานอีกมาก การหาทางรองรับปัญหาขาดแคลนน้ำก็กำลังจะเกิดขึ้นจึงเป็นเรื่องที่ต้องใช้เงินมหาศาล นอกจากนี้ปัญหาสังคม เช่นปัญหาเด็กลูกครึ่งที่เกิดจากการหย่าร้างหรือถูกทอดทิ้งจากพ่อแม่ชาวต่างชาติ ปัญหาเด็กเร่ร่อน เด็กต่างชาติซึ่งมักเป็นชาวพม่า เขมร ที่มาขายดอกไม้ ปัจจุบันเริ่มมีปัญหาเด็กผู้ชายเร่ร่อนขายตัวเกิดขึ้นในพื้นที่หาดป่าตอง และอีกปัญหาหนึ่งในกองภูเขาแห่งปัญหาที่รอการสะสางอย่างยากลำบากคือ สถิติการบาดเจ็บและการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุสูงมาก

หาดป่าตองยามค่ำคืนเต็มไปด้วยสีสันของชีวิตที่หลากหลายนโดยเฉพะย่านรอยบางลาที่ส่องสว่างดาดด้วยบาร์เบียร์และการแสดงโชว์ประเภทต่างๆ เพื่อดึงดูดลูกค้า ซึ่งโชว์พิเศษบางรายการก็ดูจะหมิ่นเหม่ต่อคำว่า "อนาจาร" และในบางครั้งการแสดงเหล่านี้ก็ทำให้เกิดมลพิษทางเสียงเพราะใช้เสียงเพลงที่ดังมากหรือที่เรียกว่า เสียงเป็นพิษ

เสียงเป็นพิษก็คือ เสียงรบกวนที่ตั้งอีกทีก่อให้เกิดความรำคาญและหงุดหงิดหรือตกใจแก่ผู้ที่ยินเสียงนั้น และถ้าเสียงดังมากๆก็เป็นอันตรายต่อหู ทำให้หูตึง หูหนวก

องค์การอนามัยโลกกำหนดว่าเสียงที่ดังเกิน 85 เดซิเบล เป็นเสียงที่อันตรายทำให้ประสาทหูเสื่อมได้ถ้าได้ยินติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าวันละสองชั่วโมงครึ่ง

เสียงที่ดังมากๆจะทำให้น้ำหล่อเลี้ยงเซลล์ขนในหูชั้นในสั่นสะเทือนอย่างรุนแรงและเป็นป่วน วิธีป้องกันอันตรายจากเสียง ก็คือใช้เครื่องป้องกันเสียง เช่น ลำโพง หรือดินน้ำมันอุดหู แต่ที่ดีที่สุดคือ ใช้นวมหูสวมครอบหูไว้เหมือนที่ใส่กันในสนามซ้อมยิงปืน

สาเหตุที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย

1. ประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดำรงชีวิตมากขึ้น เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค
2. การขยายตัวด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีการหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทำให้เสียหายเป็นอย่างมาก

คำชี้แจง

ก่อนที่จะสอนด้วยกิจกรรมค่าย ต่อไปนี้ผู้สอนควรทำความเข้าใจรายละเอียดในคำชี้แจงก่อน

กิจกรรมค่ายที่จะได้ศึกษาต่อไปนี้ เรียกว่า กิจกรรมค่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรื่อง ระบบนิเวศชายหาด มีทั้งหมด 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. ระบบนิเวศชายหาด
3. สิ่งแวดล้อมและปัจจัยพื้นฐานต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว
5. แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การสอนด้วยกิจกรรมค่ายเป็นการเรียนการสอนที่กำหนดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ และเห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรม ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมและควรปฏิบัติตามคำชี้แจงดังนี้

1. แผนกิจกรรมที่ 5 เรื่อง แนวทางการดูแลฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใช้เวลาเรียน 7 ชม. (420 นาที)
2. ผู้ดำเนินกิจกรรมค่ายศึกษาจุดประสงค์กิจกรรมที่ 5 ให้เข้าใจ
3. เตรียมใบความรู้(เนื้อหา)ใบงาน สื่อ อุปกรณ์ตามแผนกิจกรรมให้พร้อมก่อนดำเนินการปฏิบัติกิจกรรม
4. เตรียมสถานที่และเครื่องเล่น VCD
5. ประเมินผลผู้เข้าปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบท้ายกิจกรรมพร้อมเฉลยแบบทดสอบ

ใบงาน 5.1

"คำสั่ง"

1. แบ่งกลุ่มๆ ละ 6 คน เพื่อออกสำรวจพื้นที่
2. ศึกษาใบงานที่ 5.1 ให้เข้าใจ
3. ออกค้นหาสมบัติตามใบรายชื่อที่ให้ไว้ดังนี้

ใบรายชื่อสมบัติที่ต้องค้นหา

<ul style="list-style-type: none"> ● เมล็ดพืชที่ถูกลมพัดมาทิ้งไว้ ● ใบไม้ที่มีลักษณะแตกต่างกัน 5 ชนิด ● เมล็ดพืชที่ต่างกัน 3 ชนิด ● ระยะที่คนทิ้งไว้ 10 ชั้น ● น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ● ใบไม้ที่มีหลายสีในใบเดียวกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ใบไม้ที่เป็นโรค ● ของอย่างเดียวกันจำนวน 50 ชิ้น ● สิ่งที่มีความสำคัญต่อธรรมชาติ ● สิ่งที่สวยงาม ● สิ่งที่ส่งเสียงได้ ● ดิน ททราย ● เปลือกหอย ● รอยยิ้ม
--	---

ใบงาน 5.2

"คำสั่ง"

1. ให้แต่ละกลุ่มยืนเรียงแถวหน้ากระดานตรงบริเวณชายหาดป่าตอง
2. เก็บสิ่งของที่นักเรียนคิดว่าเป็นปัญหาทำลายสิ่งแวดล้อมเดินไปจนสุดชายหาดและแถวแรกที่ไปถึงให้เดินกลับมาตรงจุดเริ่มต้นเป็นแถวหน้ากระดานเหมือนเดิม
4. นำขยะที่เก็บได้ใส่ลงในถังรองรับที่เตรียมไว้ให้

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวรติกร สุขเจริญ
วันเดือนปีเกิด	26 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	11/19 ซ.พระบารมี 2 ต.ป่าตอง อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต 83150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2544	ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) นาฏศิลป์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ